

(بے جست و کس اے کتاب و چاپ و شنگ گت نہ کنت)

نگاہِ باتن و سپر

مُنیر مومن

شنگار: گدار پبلیکیشنز پسنی

کتاب و نام
نگاہِ باتن و سپر
شائر
مُنیر مومن
اولی چاپ
1999ء
دومی چاپ
2014
گالنج
الماس گالنج
دانگ
1000
سرتاک سینگار
نزیراحم/زبیر مختار
نهاد
200

شنگار: گدار پبلیکیشنز پسنی

نامدات

بلوچی ءاولی شرگدار ءنام ء
(کہ انگلت و دی نہ بوتگ)

2

ردء بند

11		پشگال
13		دومی چاپ
14		سپت
15		ہما ہستی ءنام ء
17		تنی جتائی ءشپ ءرا
18		من وتی گراں کیمتیں
19		کدی تن چاگل ء
20		تنی ہد اُندی
21		ہوشام

تماہ		23
اوسیہ شپانی		25
بیا کہ تو زہیری ے		28
گوں مہکاں درو شمیں		30
دیدگاں بندانت تئی		31
پداما شپ ے		32
نیم ارواہیں ہبر		33
سُہب شپ بام		34
زندگیں درد ے مرگیں وارس		36
شپ		40
بیا اوسمیں سوادیں		41
کدی کائے		44
پتہ		46
زہیر ے پلاں سباء		48
ودار		51
اے باگ ے پل بلوٹ انت		53
رنگ ے شہکور		54
دوستاں دور ماں		55

مئے مہرانی گنجیں دیار ے		56
زندمان پازل ے		57
شپاں تئی ترانگ ے کنپ ے		58
زندمانی چہ زند ے		59
برے مرتخ ے برے عطار د		60
پربند		63
کوش شل		64
پازل		67
کئے چو بغداد بیت		69
دُعا		72
توانا نیں نزوری		74
سپر		77
چے زانت کسے درد ے		78
تئی واہگ ے سبھا		79
ترانگ انت تئی مہرانی		80
وہدے اے دہر ماراچہ		82
دل وتی چاڑ وتی		83
چہ ترانگانی گنجاں		85

86		ترانے گوں ماہِ چار دہی
87		پمن شیراں زری استین
90		موسم
91		منی ہمسپر
93		قیامت
94		وابِ زندان
97		بستار
98		دیدگ ہمارنگِ اُنت
100		تئی ترانگانی آسء
101		جتائی بند اُنت درئیں
102		زلیاں شنگین مارا
103		شپء پر داتگ کنیپء
104		تئی گمانی شپ دیارء
105		دردء گپء بکناں
106		کدی باریں شپیں امروء
107		علم
108		باتن
110		عشقِ سترے

111		لوڈ شڈنگ
113		موسم بدل بوتنگ
115		سپر
117		اہدء پیر زال
118		پہ شپاں مئے چراگے
119		چراگے یاتِ بدئے
120		اچ ووت گسر کپتیں
121		نالان اُنت دگر رنگے
122		دود
125		بستار
126		نگاہِ باتن
128		زندگی دز گہارےء ہلک اُنت
130		وش آتک
133		چو ہمیشہ کنیپ نوشاں
134		گلابیں تئی ترانگانی
135		اچ تئی سحرء وتا
136		بیوانکیء لولی
137		ہستیء گیابان

140		دُرنگ اُنت سر
141		منی اندر چنیں موسے
142		مرزا غالب عنامء
144		نگاہاں ارس دل عآس
145		تئی زہیر مئے دل
147		ہیال دابے
149		فیض احمد فیض عنامء
151		چو کشک است منی
152		دریکتیں ماواں
153		تہار انت دل
154		وفاء درس نہ بے
155		چراگے گون انت
156		بس یک گبارے ات
159		اے زماںگ تئی زہیرء
160		مہر چومہ بیت ارزان
161		عطاء نامء
163		پتئی دیدگانی ندارہے
164		الوت

167		زیمیں دلانی واہند
169		گوانزگیں دل
171		چوں گوست تئی اے گرانیں
172		اے دل عتن کہ منی
174		جُنز
176		ہیال عشہرء دروازگ
178		جتایاں اچ وتا
179		پُلانی مکتبء کہ پتو
180		جام دُرک عنامء
182		دُعاء اوتاگ
184		اے ہلک پہ کئے ترانیت
185		دانکہ زیبائیء گم
186		مناتئی مہرء کجا
187		ہارء کسہء بوجاں
188		ارس چکندگانی ہمراہ انت
189		چدانوں کشک بہر بنت
191		پر بند

پیش گال

اے کتابِ وادنگِ وودھاں اگن شیراں گوں شے چم، گوشِ غزبانان ابید
ارواہُ مارشتاں گوں الوت کُت تہ بزاں من سوب منداں پرچا کہ حقیں
شائریِ حدِ ہمودۂ بنایت ہمودۂ کہ چم، گوشِ غزبانان اُنت -
شائریِ الہز انک حبرِ ناعبرِ نیا مہما بارگیں راہِ انت کہ اے نیمگِ
زانتکاریِ کورچاتِ آ پہناتِ گنوکِ جہنم انتِ شائراگن اے کشِ
بروت زانوگرِ آ پلوۂ بہ کپیت گنوکِ مانیت۔ شائریِ ہے پھلِ صراطِ سرۂ
اوشنگِ وُتی کردۂ درانگازیِ نامِ انت، کسے ایشیِ از مے سرپد بیت کہ
فرضے، فرق نہ کپیت -

چُنا ہا بید انت کہ من وُتی حبرِ ہما آ سر بکتیں پرچا کہ من پہ زانت ادا شائریِ
لہز انکِ بابتِ ہچ گُشگ نہ لوٹاں، بلے دو تچکِ غلامی حبر کہ اے منی شیرانی
اولی کتابِ انتِ ایشیِ تہا داں روجِ مے مرچی منی پر بستگیں دُرسیں شیرانی

6

یکجاہ کنگ پرے حاترِ گزان ات کہ کتابِ باز من بیت، ہمیشہ من چو کنگ
کہ بنداتِ بگرداں اتوں وُتی ہر وودۂ چیزے چیزے شیر ہوار گیتنگ دانکہ
شائریِ پیلہیں دُوشے دیا اتک بکت۔ غُ پہ پیش گالِ نبشتہ من پہ زانت
کس بیگار نہ کنگ دانکہ مے واجکاریں شائریِ لہز انت کتابِ چھاپ بُوگِ پد
ایشیِ بابتِ اگن نبشتہ کنگ بلوٹ انت گڈا آہانی راہِ دیا وُتی ریتلگیں
کنگ مہ بنتِ بے ریائیں ترانے بُت بکت -

وُتی ذاتِ بابتِ حبر کنگ ہچ معنا ندریتِ بلوچی لہز انکِ تہا
بنداتِ بگرداں مرچی چست بوتگیں لہز انکی جیڑ ہانی بابتِ منی حیاں لیکہ چی
انت، ایشیِ منی شائریِ بید انت کہ وت نشان بدانت -

گڈ سری حبر ایش کہ اگن چرے کتابِ بلوچی لہز انکِ تاوانے بہ ریت
گڈ ایشیِ تہنائیں ذمہ وار منی جند انتِ اگن نپے بیت تہ مہروانی انت -
ولجہ یونس ارمان، میر عمر میر، نصیر احمد بلوچ محمد سیلانِ کہ اشانی مہر وادھاں
مناپہ زور اے کتابِ چاپ کنگِ رضا مند کنگ -

مُنیر مومن

6 نومبر 1998ء پسنی

دومی چاپ

نگاہِ باتنِ سپر پانزدہ سالوں رند و وار چاپ بگ و انت۔ اے کتاب
منی شیریں سپر بندات انت عسک دیر انت چہ نہادی ع بیگواہ انت، نوکیں
وانوکاں بس کتاب ع نام اش کتگ، ہمیشکہ سنگتاں جیر اتگ کہ پدا چا پگ بہ
بیت۔

اتوں کہ من کتاب پدا چا پگ ع نیت ع چار اتگ تہ بازیں جا گہاں دل ع
لوٹ ات کہ سُرین ع کدین ع بکناں، بلئے و تا مکن کتگ پر چا کہ من لوٹاں
اے کتاب وتی ہما رنگ ع برجہاہ بداریت۔ بس کتاب ع گڈ سرا ہما ز مانگ ع
پر بستگیں پنج دستونک ع دو لچہ کہ اولی چاپ ع مان ع نہ بوتگ انت، ہوار گیتنگ
انت دانکہ نوک چا پگ ع نیمون توانا تر بہ بیت۔

منیر مومن

4.2.2014

سپت

اے ہست در کئی پگرائی نور ع ساچان انت
جبین ع آس ہما انت ہما زمستان انت
اے رنگ مٹ انت بلے آنگاہ ابدمان انت
بلند انت شان تی مئے شہاز پادان انت
تی گمان سلامت، پمن گمان تی
چراگ دیدگ ع، زردانی کوہیں دیمپان انت
پرے زمین ع مئے زند ع و پامہ بیت تہ چے؟
برے مئے ار سے برے سجد گے نمیران انت
ہزاراں روچانی دیدگ چمودا نور زر انت
منی شپان ع ہما رنگ مان اومان انت
ترا من گہراں گڈا زانان کہ منی ہستی
نگاہ ع کسہ انت نیکہ خیال ع چیتان انت

ہماہستیءِ نامءِ کہ چہ ہر پر بندءِ بُر ز تر انت

تئی مہر شیر کنیں لذت انت

اے جہانِ شہ رگ و شہجواں

ماں و پاءِ سبز گیس مچکدگ

چو کہ زندہ آپ تچان بیت

پتئی راہ رواں ہمک کشک و دگ

شلیت واہگانی گلیں بوآن

نہ ستاء کسے رسیت تئی

نہ کہ گون من چیزے بیان بیت

تئی چراگ گوئیں درس و تزان

کعت روچ شیر و تہاریاں

تئی پل دوشمیں تر انگ انت

نہ من چلگی نہ بہاریاں

تواوں زانے بچی زاناں من

من اوں زاناں چچو میاریاں

تئی یات و روشنیں ساہگ انت

گم و نیمروچاں نوان بیت

تئی شان و گنگ ہماہنیر

دپ و ہرچی در کثیت گُشان بیت

تئی جتائیء شپء را مئے چراگاں ہچ نہ گشتگ
یک اُمیتء شیشکے ات بلے بے توار پُرتشگ

تئی واہگء ابید اے ارواہء داگ ماں نیست
کہ اے وہدء جتہراں مئے گندیہیں دل نہ دزشتگ

تئی دردء لذت انت کہ منی لہزاں رنگ بکشتیت
وتی زیرانی شہجو من زہیرء آپء شُشتگ

منی واہگء چراگاں شپء چانٹ کر تگ سرگوز
تئی دردء مہلب انت کہ ماسباہء جیکء مشگ

منا بل اے دھرء دزاہیں دلء دیدگاں مجنیت
وتی عہدء بادگیرء تو بکند کہ چون پُرتشگ

من وتی گزاں کیمتیں مہرء نہ بستگ ہچ نہاد
دور بوتگ تنگہ ترانگ ہور بوتگ نگرہ نیاد

پہ تئی شارء ایرگواتء پُل بوتنت جیرہی
ہر کسی تو زردء واہگ ہر کسی زردء مراد

شادہء گم، دردیں دارو، مرکء مہرم تئی دُش
اچ ترا من ہچ نلوٹاں داں نہ بنت آسرتی داد

تئی رواجء کوش کشیت، نور شنگیت پتو نود
تئی سباہاں پُل بچکند انت شپاں شنزیت زباد

بیا کہ دل گردینگ انت حورء بہشتء ساحراں
در بہ کپ پہ یک گدارے تو منی او سحر سواد

کدی تئن چاگل ء گت کدی آپ دانے زرتگ
برے لوٹ اتگ چراگے برے ماہکانے زرتگ

اے کہ چوش رنگ رنگ انت اے نہ انت بنجے دلبر
وتی زندگی بہا گت پئو من گشانے زرتگ

منا کار انت دیدگانی نہ ترا چراگ ء حاجت
پہ وت چاندلا تئی جیگ ء پئو کلکشانے زرتگ

دل ء محل اوں بہا گت گم ء ماڑی اوں من بکشات
تئی ترا نگانی دشت ء پہ وت یک گدانے زرتگ

منی دژمنانی ارماں نوں کدی نہ بنت پورا
تئی دوستی ء دستاں پھن تیرکمانے زرتگ

کئی ترا نگ ء تناباں منی ہوش ماں پتا تگ
دپ ء لہز شیر انت دل ء نوکیں ترانے زرتگ

منی شازی مُنیر ہم چے اجب رواج داریت
منی گپاں کسے پھمیت نہ کہ ہمزبانے زرتگ

10

تئی حد بُندی آزمان ء گسر
مئے وتی انت نیل نیلیں زرت

من درامد چہ تڑمپ تڑمپ ء تئی
دل تئی چول چول ء اوژنا گر

بلکیں چو کلکشان دریت راہے
کوہنگیں سسّاء کبا نوں بہ در

گم گلابیں ء زرد کرپاسیں
اش کفت پُل زارہیں زیر

کدی تالان بیت نور ء ساہگ
کدی شنکیت تئی سر ء چادر

پتا اے زندء دگہ چے گون انت
مارا داریت تئی زبادیں ہاتر

تو کہ مہکان ء مرادی پُلّے
ماں شپاں سزپ ء سحاراں گیمر

ہوشام

ہلک ہارء ملّ اتگ عئی نسیب ء
 آپدان ء لٹ انگہ تر نہ انت
 واہگ ء ہوشام چنچو بے ریائیں حاجتے
 شیشگے بوتیں نہ منت ات
 کوہے بوتیں میس اتیں

11

چونیں آسے،
 نہ سمین ء منت ءے پر
 نئے پہ شگوات ء میار یگ کنت و تا
 چونیں آسے
 نہ کہ پُر بیت نہ چراگے روک کنت
 جی پئی نکندگ ء کیپانی لہمیں شزگان
 زار پہ زہیریں دل ء بہت ء کہ
 ہوشام ء مڑاہ ء ماکوہ ء چیر تر یتنگ پہ وت
 ہلک ہارء ملّ اتگ ء
 واہگ ء ہوشام چنچو بے ریائیں حاجتے
 ہر خمار ء شیشگیں زند ء را است انت مدّتے
 ہر و دار ء کوہ پہ کچ ء کسا سے برز بیت
 نہ پُرشیت کہ ریزگ ءے ماں درد ء پادان ایر و انت
 نہ دُریت کہ چیر بہ تر ینیت گمانی نوبت ء
 واہگ ء ہوشام چنچو بے ریائیں حاجتے
 شیشگے بوتیں نہ منت ات
 کوہے بوتیں میس اتنت

تماہ
(سانپیٹ)
تماہِ کاڑ شنگینیت گُشانِ
دلِ دامنِ اجبِ نکشِ نگارِ انت
گمِ ہزامِ دردانی ودارِ انت
وپاءِ آس روکِ انت بنگرانِ

12

بلینیت پُلاں سوچیت ماہکانِ
ایٹکِ انت شاتلِ کُگو زہیریں
گمِ بالاد سبزِ انت کبھیریں
نہ پھمیت کسّی گپتارِ زبانِ

ہما دیمِ انت چہ گنجیں آزمانِ
اے روجِ ماہ گشے کہ ہرچی جہلِ انت
دلِ انت کہ پہ شپادیِ چوٹھلِ انت
سوارِ انت ترانگِ تہتِ روانِ

زہیرِ سستگلیں ہارِ کمائیت
وتا تئی دامنِ تارِ کمائیت

اوسیہ شپانی رہِ عُمسا پر

اوسیہ شپانی رہِ عُمسا پر

توچے بزائے

کہ چون سباءِ حیاں وِشِ انت

توچے بزائے کہ ماہِ جی یے

چوں ماہِ لقاءِ حیاں وِشِ انت

13

توچے بزائے

کہ چون سارتِ انت

اے آسیں پر بند شائتلائی

توچے بزائے

کہ چونیں کیپِ انت

آشہدیں چکند مہگوانی

توسیہ شپانی رہِ عُمسا پر

تہاریانی توسیاہیں ہاتر

توچے بزائے

توچے بزائے کہ ادلسانی اے سرزمینِ ع

چوں ریشمیں جانِ آسِ پوشِ انت

توچے بزائے ماں دردِ رنجانی تہترینِ ع

کہ چُخت ہو شامی زہرِ نوشِ انت

توچے بزائے کہ دردِ جی یے

عُماہِ جبینِ عزہیرِ چونِ انت

توچے بزائے پہ زردِ عَزیدِ ع

کہ ترانگانی اے بیرِ چونِ انت

اوسیہ شپانی رہِ عِسا پر
 تو آس پر بست
 عِتا س نوش ات
 تو کھر ونگ
 عِز ہر پوش ات
 تو تہترینِ عِمان کُرتگ کہ
 ماہِ جبینِ عِز ہیر گرانِ انت
 تو بادشاہیِ عِتا ج زُرتگ
 کہ رہسرا نی پکیر گرانِ انت
 اوسیہ شپانی رہِ عِسا پر
 تو چے بزا نئے

14

بیا کہ تو ز ہیری ے

بیا کہ تو ز ہیری ے
 سبز سبزیں گیا بان ے
 بز گریں شپا نکانی
 لچہ سنجیں تو شاتل
 تزا نگ ے چنالانی
 زھگے ے نہ سہڑ وکیں
 گوا ننگ ے گمان ے تی
 ہر شپ ے من بیو ابان

ہر سہا شماراں من

نگز ہیں تیا بانی

گنج بکشیں موجانی

ہوری عتئی داباں

گوں رنگ رنگیں کر کنیکاں

بلکیں بنیت مَر وارد

بلکیں چور و اجاں تئی

گونج ہم بہ بنیتیں رد

بلکیں مَر گے وش نالیت

بلکیں تو کئے گوا نکے

چول ہم ترہنت بلکیں

مَد تانی گز یواسکیں

بلکیں تو کئے دا نکے

بلکیں شرپ ع بکشائے

مارا ہم پکیری ع

بیا کہ تو زہیری ع

گون مہکاں درو شمیں شارء نیائے

مروچاں تو مے بازارء نیائے

مُدام کایاں من اے دُنیاء دیما

بلے تو مہرء دربارء نیائے

کدین ء لیب کئے گوں سنگ ء کشکاں

پچے دریاء آپارء نیائے

منی اوستانی بوجی نوں تیابء

گوں زریں دورء آچارء نیائے

نہ آسے روک کئے نہ کئیپ لے نوشے

مروچاں دل تو بچ کارء نیائے

دیدگاں بند انت تئی استال کمئیں بُست بکن
باریں جی انت مئے شپء حال کمئیں بُست بکن

تئی بالادء اے وشبوء سداں پاس جتگ
دیر انت واب ءے تو زباد مال کمئیں بُست بکن

بند بوتنت چہ چنالاں نوں زہیری نازینک
نوں کہ مرگاں اوں کتگ بال کمئیں بُست بکن

شُشت روچء گوں وتی زرء تلاہیں رنگء
سیہ شپء مہرء ہر ٹال کمئیں بُست بکن

بے تئی ذیلء چراگء چوں جہاں رژنا بیت
گوں ترا کنت سبَا گال کمئیں بُست بکن

پدا ماء شپء درد انت پدا اوست سہاہانی
گپ انت ہما پُلانی کسہ ہما ماہانی

ہج درد نہ بکشائیت تزا نگ اوں تئی نیکیں
تاہیر ندنت ہچی لڈت اوں گناہانی

ما روء سباء پ، پ زلپء شپء راہی
تزا نگ چتور دکش انت بے منزلیں راہانی

بیا گند کہ اوستانی نازر کیں عصاء پڑشتگ
بیا گند کہ ہالیک انت کچکول سداہانی

نیم ارواہیں ہر دشبوئیں زیر باتنت
ہلکے دل پڑشگیں شائل پداشار باتنت

دل چوسنگے بے ہڈات و گموں زر باتنت
نوبت و سہت تئی اوستانی بُت و پر باتنت

درد چاگردیں اے چکند و بدل بات تالہ
شالا یک رنگ ذرئیں باتن و زاہر باتنت

شنگ پدا دزوگیں کرا راں کہ دل و دُنیا و
پڑشگیں وابے و بدستری و چادر باتنت

نہ منی درد منی واہگ و وادار بہ بات
نہ تئی ناز چہ تئی حاجتاں کمتر باتنت

کوہ بالاد و بہ مینسیت و مہ روت تئن دل و
درد و ساچاں تئی گرماگی ایں کوہکر باتنت

17

سُہب شپ بام گلزمین و سر و
چیر انت ہر دام گلزمین و سر و

چو کہ مئے گست و جمبر و بستگ
گواریت ہوشام گلزمین و سر و

ماہ و استالاں گوں نبشتہ کتگ
ما تئی نام گلزمین و سر و

گزنکیں چٹاں گوں برز و چار انت
چنت ہمشام گلزمین و سر و

مارا تڑانگ تئی آزمان ء بارت
تو کئے کزام گلزمین ء سرء

زندء وشنای آزمان ء پہ
مرک ء بہتام گلزمین ء سرء

چہ ہے ہاک ء لذت ء شیرکن
مہرء ہر جام گلزمین ء سرء

ماہ حیران کہ گوزیت ہر شپ
آ سُبک گام گلزمین ء سرء

چہ منی تْن ء نیم ء تالان اُنت
آپ ء ہنگام گلزمین ء سرء

ماہکان بیت و ہدے من نوشاں
نگزہیں جام گلزمین ء سرء

ما مُنیر آزمان نگاہ کہ نیت
مارا آرام گلزمین ء سرء

زندگیں دردء مُرتگیں وارس

زندگیں دردء مُرتگیں وارس
اتلگ اُنت دَورء نوکیں سوداگر
سُہباں آدمیم بیکہ ء پارء
چاڑغ زہیرانی شاہی دربارء
دستاں بندیت ء دیدگاں موٹیت

دل منی اوشنیت چو گنہگار
 ارس چم بہامہ بنت شالا
 گم مئے آج ماجنامہ بنت شالا

ہمسرہ ہمدلیں گہیں یاراں
 ریدگیں اوست مہمیں تاراں
 بچ نہ مانیت ماں مہرہ مباراں
 زانت و شہرہ زہیرہ بازاراں
 اتلگ انت دور و نوکیں سوداگر

سرکنت بیوی مات بنداں
 چمہ بیت کل وئی دراں یکے
 بند بکن دیدگانی شبنداں
 دشت مانیت پتو نہ نیلیں زر
 اتلگ انت دور و نوکیں سوداگر

نگز ہیں ماہکان و پدیا نکاں
 برانزماہ و چوڈنگ و ایریکنت

داگ تی زمیں سینگ و دانت
 باگ و مکر و ریاء پل سر پنت

بچ نہ مانیت پتونوں ہلک و گس
 زندگیں درد و مرگیں دارس

دور پر پنت گیدی و دوداں
 آس ماند ارا انت ساہکیں نوداں
 چہ شپ و ستر و کش انت اوتاگاں
 موتک و رنگ و دینت مستاگاں
 کلکشانیں گل و گلاباں برانت
 چہ شپ و ماہکانیں گلباگاں

پش نہ گج انت پہ ترا راہے
 زند و ساز انت پتو جنگباہے
 فکر و بندانت حیا لاں تیر جنت
 مہر و سبزیں چنالاں تیر جنت

کرد دُڑگ بنت نام دُڑگ بنت
 مہرِ مدّی توام دُڑگ بنت
 واہگِ عہدیں تام دُڑگ بنت
 کبگِ مانتِ عِکرام دُڑگ بنت

روحِ تئی در وشمِ عمتاہِ پلّیت
 شپِ تئی واباں پچِ گرگِ لوٹیت
 مہرِ دوستیِ پلّ تئی باگِ
 سیاہیں گیا بانے عِزرگِ لوٹیت

زندگیں دردِ مُرتگیں وارس
 ہچ نہ مانیت پتونوں ہلکِ عِگس
 اتلگِ انت دَورِ نوکیں سوداگر

شپ

دل چوں سگر تگ نہ کنت پریاتے
 شپ چوں انس تگ نہ کشیت گواتے

پچِ کناں زردِ و تاکِ ننداں
 ماہکانِ ایرِ رچیت ایرِ چیت

مہرِ پدر پچِ چہ تڑمپانی رہِ بیت و دی
 دردِ آپ رچِ شلیت دیرِ شلیت

ساراٹوں اولِ بمانیت، نمائیت کدی
 کیپِ سر رچِ بلیت تاسِ بلیت

ہر کجا تڑانگِ کوراسِ بلیت
 یا پدا آسِ بلیت آسِ بلیت

بیا او سمین سوا دیں زہیر

بیا او سمین سوا دیں زہیر
 بیا کہ سباشت کو چگاں
 بیا ہستی بے بام و رجینت
 ماں گیدی و دست و دل و
 بیا کہ سبائے لنگاں
 مرچی دگہ پٹے جنگ
 سیاہیں شپانی مہراں
 بیا او سمین سوا دیں زہیر
 بیا کہ کپوتی کوٹو بے

21

شورینیت زرد و زیمراں
 بیا کہ پداوٹھیں رو بے
 تالان بیت اے رہسراں
 بیا کہ پداروچے یلیں
 رژنا و کنت نیلیں زراں
 بیا او سمین سوا دیں زہیر
 پہ باگچے و درکپیں
 چو کہ شپانک و سردنیں
 رنجانی اے گنجیں رم و
 چہ دیدگاں تنگے گریں
 کنپانی وٹھیں موسم و
 مرچی دگہ دابے دینیں
 کبرگانی ٹھلیں لڈگاں
 مرچی دگہ کز اے دینیں
 ٹالانی لہمیں شیکاں

بیا او سمن سوا دیں زہیر
 بیا کہ ہمک پلن بدن
 امبا زبیت گوں مستی یے
 بیا بکند آسین چمن
 سوچیت ہریک ہستی یے
 پُر بیت گناہانی بہشت
 انگر ثواب دوزہ انت
 انگت بلے جیراں دلء
 چہ ہر دوکاں آسے گہ انت
 بیتیں ودی چہ کد ہاں
 دا بے دگہ دنت تزا نگاں
 ذیلے دگہ دنت زیر اں
 دردانء دار بیت دیر دیر
 بیا او سمن سوا دیں زہیر
 بیا کہ سبا شت کو چگاں

کدی کائے

پناں انت در یگتے شانتل پدا سبزیں کہیرانی
 پدا نیادے بہ بیت گوں تگتگیں زردء زہیرانی
 پدا شالا بکنت سرتی دُنانی مہلیں کوشے
 پدا بوئے ببارت مارا آ پللیں جیگہ ہیرانی

تئی دستِ سگہانی زیرِ وِشیں توارے بیت
 پہ ارواہِ منی پُلّے پدا شالا بہارے بیت
 پدا اے رہسراں مستاگیء جانِ بدنت کسے
 پدا پہ سوا شالا میتگِ تئی دزگہارے بیت

پدا اشکرِ باتتِ زرد، تئی آسِ زہیرانی
 پدا یک سرچارے نوشِ بکنت تاسِ زہیرانی
 پدا تئی شہدیں اندوہاں باتیں دل منی چُٹی
 پدا زردِ بلوچاں من گوں کرپاسِ زہیرانی

پدا اے ہلکے پہ دردِ پیارِ کدی کائے
 سباءِ میتگِ پُلّانی بازارِ کدی کائے
 بیا کہ ساہ دینگِ لوٹیت منی مہرِ گلابیں اوست
 نوں من دمبرتگوں چہ بازیں اوپارِ کدی کائے

23

پسہ

کدترِ انگِ استینِ ولینداں بہ کندیت گزند
 کد نود بہ گزیت گوہر
 کد منزلِ بیکانی ساہگ چو چنالاں بیت
 اے کنگلیں راہانی دز اہی بہ بیت کد آسر

تئی مہرِ سپر گرائیں چاہی بہ بیت کد آسر
 تئی ذیلِ عزبادانی و شبو کدی تالاں بیت
 کد شیشگیں تیا بانی او مال سدپ کار انت
 کد گوہریں ارسائی نینا دے اے زما نگ جنت
 تئی مہرِ گنوکِ راکد کسے کنیت پُرسیت
 سنگاں گوں سرِ باریں پر چا اے دیوانگ جنت
 پہ پتہ اُمیتِ گو مزانی مریت الوت
 پُلانی جگر تڑکیت

آتاریں سمینِ ہم رِپتارِ چیت انجو
 چہ لنگِ گرمی
 مہرائی گلین سازِ ہر تارِ چیت انجو
 اے واگِ دوستیِ بازارِ چیت انجو

24

زہیرِ پُلاں سبائِ ارساں

زہیرِ پُلاں سبائِ ارساں
 پہ ماہِ دامن
 ز ریتِ تکشیت
 کسے بگڑ بیتیں کسے بہ کندیت.....
 کہ زندمانی
 زہیرِ پُلاں زہریں آپ انت
 کہ زندمانی
 سبائِ ارسائی تَنِّ نام انت

زہیرِ پُلاں سبائِ ارساں

پہ ماہِ دامن

زریتِ تکشیت

کسے بگزیتیں کسے بہ کندیت

تئی دیدگانی آسج سازیں

سہارِ ساہگ

تئی بوسگانی سمین موجیں

ملارِ موسم

کہ شہدِ تامِ انت

سبائِ ارسانی تئنِ عِ نامِ انت

پدا مروچی دلانی درگاہِ

اوستِ چوگاں

اُمیتِ چاپِ انت

کہ زندمانی زہیرِ پُلاں زہریں آپِ انت

کسے بنوشیت

زہیرِ پُلاں زہریں آپِ

سبائِ ارسانی تئنِ عِ نامِ

یک شہدیں تا سے

کسے بنوشیت

دلانی آ زمانِ عِ سیہ شپاں پہ

کسے بہ بالیت

چو ماہِ آ سے

کسے بہ بالیت

تئی مہلبیں تزا نگانی بوئے

کسے بہ مالیت

کہ زندمانی زہیرِ پُلاں زہریں آپِ انت

کہ زندمانی سبائِ ارسانی تئنِ عِ نامِ انت

زہیرِ پُلاں سبائِ ارساں

پہ ماہِ دامن

زریتِ تکشیت

کسے بگزیتیں

کسے بہ کندیت

بیا ز ہیر و ہسراں اوستانی بانور و کھیب و کارگت
چو کہ سمین
بیا گلاب و شبوانی آس کو ر و ہارگت
چو تہترین

ودار

26

بیا و دار و شپ ز ریت کہ اہد و موسم
پیلہ انت
بیا تلا ہیں زرد و ہنکین و ہمک غم
تنگہ انت
چو زمین جمب و بیامہر و بہ جنزیر
سیمسراں
بیا چوسر گوات و اوستانی بہ شنزیر
جمبراں
بیا پہ الہانی ز بادیں ذیل و مرورد
بہ سزپ
چو ز ہیری شانتلانی نالگاں دے رد
دوگپ

بیا ز بادیں ذیل و ٹال و ہر گلابے باس بکنت
بیا کہ دل درد و زوریں دز و شم و الماس بکنت
بیا اے شپ و اپنگیں سہتے پداسر پاس بکنت

اے باگِ پُلِ بلوئنت دلاں ہَسار کنت
منی حیا لاں گوں تئی مہلباں دُچار کنت

دلانی آس چہ پیشانیء اوں پدّر بیت
جبین ءِ درد زبانء اوں تادار کنت

ستر من شادہ ءِ آپء دیاں چنلان ءِ
اے شائتل اُنت کہ گم ءِ موسماں توار کنت

کئے اُنت کہ وہدءِ تناب ءِ گوں دامن ءِ بند اُنت
ہما کہ یک برے چار اُنت ءِ راہچار کنت

زبان ءِ مہم ءِ دُڑاہ بنت درد پھمیانیں
ءِ ارس اندر ءِ پولنگاں آشکار کنت

ہے اُمیت ءِ مُنیر اتلگیں ادءِ مردم
بگندے نوکیں وڑےء دلاں شکار کنت

رنگ ءِ شہکُور بوءِ ہار گوزیت
شارءِ تئی دامن ءِ بہار گوزیت

تاس تاس ءِ تئی عکس ءِ استال
ماہکاں ماہکاں سہار گوزیت

وہدے تالان بیت اہدءِ زیر
بیت ہر پُل ءِ تئی توار گوزیت

سر شپءِ شنزیت نود بانگواہ ءِ
نیم روج ءِ اوں بامسار گوزیت

گوں تو ہر شپ بیت یات گار بے
یات مانیت ءِ یا نگار گوزیت

دوستاں دور ماں گیرانی دیارِ کپتگ
دل منی زاناں چہ ہر گونگیں کارِ کپتگ

مرک تیرے چہ تئی بروانِ کمانِ درکنیت
زند پلے کہ اناگاہ چہ تئی شارِ کپتگ

مہر، دنیا، دود، دوستی، دژمنی
زرد ماہے ماں چراگانی گبارِ کپتگ

اے بدیں داگ پہ تئی گیرتِ اسپتیں کپن
تڑپے حون انت چہ تئی کردارِ سگارِ کپتگ

تئی زیبائیِ بالاد چو بُریں کوہِ
ہر کسِ اودا کہ سرگرتگ وتارِ کپتگ

مئے مہرانی گنجیں دیارانِ عشق دگے چیزے
بل اے دروگیں قولِ کراراں عشق دگے چیزے

نیکہ وپاءِ گوہر گون انت نہ کہ چراگے ارسانی
پتو دگے یک چیزے کاراں عشق دگے چیزے

مہرِ کیسگ ہو رک کتگ من دردِ دامنِ ہالیک انت
مپتِ عشق راہِ چاراں عشق دگے چیزے

پیریں دلانی پیریں مہرِ مڑ دگے رنگِ انت
ورنائیِ عمرِ بہاراں عشق دگے چیزے

تواوں بزانے من اوں بہاراں، موسمِ رنگِ مٹ بکنت
تواوں بکندے من اوں پچاراں عشق دگے چیزے

زندماں پاژلِ عِ شہدیں گالے بہ بیت
عشق چاڑے بہ بیتِ گم حیا لے بہ بیت

روحِ رازے بہ بیتِ شپِ مثالے بہ بیت
مہرِ راہے بہ بیتِ دل چنالے بہ بیت

گمِ تلاہے بہ بیتِ دردِ لالے بہ بیت
سُنجِ تئی مہرِ مسکیں ٹالے بہ بیت

کندِ شنگینِ اہدِ گلیں چادرِ
پہ گمِ برہنگاں اوستِ شالے بہ بیت

دائمی نیستیِ بس ہمیشِ انتِ علاج
گمِ توانے بہ بیتِ دردِ مالے بہ بیت

شانِ تلاں گوں بہ جنزیتِ شیرِ سپر
واہگِ رہسراں دل نہالے بہ بیت

شپاں تئی تڑانگِ کپیانی تہلیں کدّہ پکارِ انت
منارا پہِ وقی سہباں تئی بچکندگے کارِ انت

سہباں زہیرِ پر بندیتِ شپاں چوں سوزِ الہانیت
کئے انتِ اے نادرِ اہِ عشقِ کئے انتِ کہ انچو بیارِ انت

تئی نازِ بہشتِ نازیں گمِ دوزہ تئی بیگوازیں
دلِ انتِ مئے پارسا پتو، پتو اے دلِ گنہگارِ انت

تئی شارِ کنارِ ململینِ اوستِ انتِ سباءِ سُنج
گلابِ پُلِ تئی جیگِ دُنیں کَشکِ عُمجاں گارِ انت

تئی زُلپانی شپِ کسّہ، تئی رُوئے ستا روچِ انت
منا اے ساہِ اگس دوستِ انتِ تئی ماہیں دامنِ تارِ انت

نبا آ شپِ بوئے پُلِ زرنگِ اوماں کتنگِ مرچی
مُنیرِ گوں ماہِ کانیِ گُلیں و شبویے آتارِ انت

زندمانیءِ چہ زندءِ دوشمءِ داباں بہ بر
بیا سباءِ سنجءِ شامءِ مہرءِ تاباں بہ بر

تو وتی نیادانی شپ کہ چہ منا پہری کتگ
گم جتیں اے دیدگانی سلگیں واپاں بہ بر

ارسءِ شہو، ثرائگءِ مہکاں، گمانی مہلباں
واہگءِ مہرءِ توامیں مالءِ ازباباں بہ بر

تو وتی نازانی نازرکءِ گلابیں ثرائگءِ
دوڑہءِ دردءِ من مرچی باز کریاباں بہ بر

ما وتارا چہ ودارءِ کندءِ بیٹاں در نہ کُت
مہکمیں مہرءِ وتی بیا بُرزیں محراباں بہ بر

برے مرتخءِ برے عطارد

ماں آزماناں ملورءِ بیگواہ
تئی دیدگانی شہازءِ تڑیت
اے گلّیں دُنیا

برے مرتخءِ برے عطارد
برے سباءِ سمینءِ پُرسیت
برے کپوتانءِ کنت قاصد
تئی دیدگانی شہازءِ تڑیت
اے گلّیں دُنیا

تئی کرار انتِ اِشانی شادہ
تئی جتائی انتِ ہر کسی گم

نزانت ہچی

نہ ہر دُغِ کر مے نہ وہ دُغِ موسم
اے گلّیں آلم

تر اے گنجیں زمینِ چار بیت
ماں کوہِ غوشتاں

ماں گیارِ غو کیلگ

ماں ہر گلابِ تئی اکسِ گندیت

پہ تئی اُمیتِ شپانِ پاسبیت

عُز ہسراں پہ تئی اُوستِ نندیت

نزانت ہچی

نہ وہ دُغِ پاسے نہ سُبِ غو دیگر

برے گمانِ گیارِ کاریت

ہمے ودارِ چنلِ اوں بر

پداپہ سہتے غو گمراں بنت

اے پُلّیں جُہدانی سہریں انگر

ماں اے زمینِ عَمّاں آزماناں
تئی دیدگانی شہازِ تَریت
اے گلّیں دُنیا
تئی رُوِ رِپِ ع

اے ماہِ بالادِ اوں لگت کنت
پہ مہرِ سوبانی شادمانی

اے پاہوِ سادِ اوں لگت کنت
نزانت ہچی

نہ وہ دُغِ موسم نہ شادہ غم

تئی دیدگانی شہازِ تَریت
اے گلّیں دُنیا

برے مرنِ خُجِ برے عطار د

برے سبّا سَمینِ پُرسیت

برے کپوتانِ کنتِ قاصد

پر بند

ماہکاں پتوئیں رکتی کا گدیں
 سُہبِ عِباہندِ مستاکِ بنت
 آزماں نہ زمیں
 تئی و دارِ سمیں
 و ہدے حالے نہ دنت
 چُخت چم ارس بنت
 چُخت دل داگ بنت

32

کوشِ شل

گُنگِ عکوریں دلِ عِارسِ عِآہِ بدل
 کوشِ شل! مہلبیں سرشپِ عِکوشِ شل
 انشی
 ہچِ دل، دل نہ انت

بچ چم، چم نہ انت
 نمب ع بستار ع پُلانی ورنائی ع
 کس دلجم نہ بیت
 کس دلجم نہ انت
 چیر داگ منابازیں پدراہی ع
 زاہر ع من گنگ باتن ع اے سپر
 دل دراں ڈیہہ پدا،
 من پدا در پدا
 تی گم ع زرد ع نا زکیں ٹال ع سر ع
 چو کہ زمیں کپوت ع مئے حال ع سر ع
 سر شپ ع داں سبا
 دوشی ناول اتگ
 گلز میں تی زانسر انت پمن ع
 آزماں شار ع تی ساہگ انت جل اتگ
 شپ امانت تی شل اوساہ ع بدل
 کوش شل، مہلبیں سر شپ ع کوش شل

تراگ ع پت ع بیراں پل ات آج منا
 موسم ع باگ ع ورنائی بہار
 پل زم انت چو زمیں دل ع مئے کد انت
 کشک ع پُرساں چہ کئے،
 کئے مناسوج دنت
 چم ع راہ ع متا چانی کنگ رُ دانت
 بیاند ارہ بکن ترانگانی چر ع
 ہمبلو بیا کہ واب ع چنال ع کپو در سچت
 اندر ع آس ع زراب ع چہ کئے رک اتگ
 جا گے دل چیت جا ہے دلبر سچت
 گنگ ع کوریں دل ع ارس ع آہ ع بدل
 کوش شل، مہلبیں سر شپ ع کوش شل

پازل

تئی پگرے بلندیں بادگیرے
 جہلی پدیا نکے سرے پازل
 پدا من نشنگ عجبڑاں
 منی سنجے ہمک تارے

پتئی آوازے شپکو اتانی
 اُمیتے میارِ یک انت
 پتئی یک شہدیں الہانے
 در ہیں دنیا و دارِ یک انت،
 و دارِ یک انت
 پدا بلکیں چراگے روکیں لبرانی
 تر پیت چو چار دہی ماہے
 پدا بلکیں کپوتے عتوارے
 شنگ بیت چہ کنگراں برزیں
 ہمیشہ ما میارِ یکیں،
 و دارِ یکیں، عچم غوغوش راہے انت
 تئی پگرے بلندیں بادگیرے
 جہلی پدیا نکے سرے پازل

کئے چو بغداد بیت
(عراقِ سرءِ امریکی اُرشِ درگتِ)

درو گیس حالاں مہ وان
روکیں عکساں مہ چار
بیا بگند کہ منی،

نگرہ نکشیں قلمِ بصرہ انت
بابل انت اے زباں
دیدگ انت نینوا
غفراتِ اندارگ
اے لُٹ انت
اے دل چو بغداد
روچے ہزار رندا برباد بیت
بیا بچار
کہ منی نگرہ نکشیں قلمِ بصرہ عشارِ لمبِ
پہ دو چاں نویسیت
اش بکن
بابلِ موتکِ بیوانکی اے زباں،
زندگ انت غروان انت
ہو بگند،
نینوا ایتگیں درِ گجتِ نیم تو سیں
چراگانی نیامِ
منی دیدگ انت کہ چواستال درِ پشت
بیا کہ،

ہوشامی غمِ مسک موجیں فراتِ عتادیر

تالان غم

تلکاریں تیابِ آئے لُٹ اُنت

چومر واردِ سز پتگ اُنت

غمِ دل چو بغداد،

کہ ماں قہر غمِ بیرِ عجیبیں ماہکاں سمبریت،

شاد بیت،

روچے ہزار رندِ برباد بیت

کئے چو بغداد بیت

کئے چو بغداد بیت

36

دُعا

گمانی آس غمنی

ارسِ آبشارِ گُج اُنت

بگند ماں دستاں سز پنت

دُعا ز اپر انیں پلّ

تہار دیہیں چہ اگانی کارواں گارانت

چو آسِ عِ رنگِ بِلانِ اُنْت
ہما تو ارجِ کُجِ اُنْت
و دارِ چاہ،
کہ حیا لانی تُوں عِ سرِ تیجیت
دلِ عِ تو ادری گالوارے عِ پیچیم
چوں دورا وشتیت
چہ بہم عِ خیالِ اِ مبازاں
ستا عِ تو اِن نہ مانیت
نہ گلہ عِ تا گت
نہ گوات حاجتِ عِ کشیت
نہ چاڑِ پُلِ رُ دانت
ابیدرنگاں زبانِ عِ
ابیدلہزِ گلاب
چہ ہور کیسِ دستاں
دُعا ہانی سحرِ تالاں بیت

37

تو انا میں نزوری

”پچارِ آ زمانِ استالاں
چہ تو رُژنِ عِ سدِ پِ شہزنت“
”بہ اشکن کہ چہ دیرِ عِ
باز دیرِ عِ
شائے چوں دردِ الہانیت“
”منا انچو گماں بیت کہ

جہاں گلئیں مریت

تہنا ہے الہاں ابدانیت“

”جہان و مرک و زند و کسہ ے دزاجیں

وتی جند و زوری و گرونا کی

ادا و ت ملکیت انت

ہر کسی جند و“

”ہو! مئے اے زندمانی کہ گلئیں ہشتانی واہندانت

تہ مرک و بے ریائیں ہو و ہیر و پ و میارچی انت“

”تئی راست انت بلئے

سئیل کن اپٹگیں رہس و کہ چوش ویران انت

یک چراگے اوں نہ دنت گواہی

اے گلئیں انچی

سرگوات و پناز یک و اپنت

منی دیدگ چہ من چچ گپنگ انت

پوتئی آدینک و اپنت انت

ہے پیم و ہمک یک مہروانے

ملکیتی کردے ہم داریت“

”مہرواں داں مہروان انت زندگی بخشیت

مہردانکہ درمیان انت زندگی بخشیت“

”منی پکر و جہان و مہلبیں پُر

کہ تئی زہیر و چراگتوسیں

شمالانی و ڈالی انت

تئی مہر و تئی دلداری و گپ انت

و تئی دلداری و اے داب اوں

یک ملکیتی کردے و واہند بیت آسر“

”بلئے کئے انت کہ اے دلداری و پناز زندمانی و بہ بخشایت“

”ہما انت کہ پراہاں زندمانی

تئی گلئیں نازانی معنا انت

مئے مہذب ہما انت، کہ اد و

ہر کس مریت پو آدانا انت“

”مراتاں پتئی فکر و زوری و

کہ تئی فکر و زوری چوں تو انا انت“

سپر

آزمانِ بلوریں ستر منی
 گجھتیں دیدگانِ راہِ ندنت
 گلزمینِ عاؤں کس پناہِ ندنت
 ہمسپر چونیں بے سریں راہے
 پدِ رانت واہگانی دنیاے
 اندرانت چٹماں وتی جندِ بدن
 یک از اے نیم گندی پھن
 واہگِ ایوکی ومانشا تگ
 زانتِ کدہ کہ پُرتگیں درپے
 چوں نویساں سلا متیں ہرپے
 چم مہ بیت تہ چراگِ گم تا گجا
 گوں منابے تو ہمقدم تا گجا
 من اے شوہازِ گجا سر بکناں
 اُچ و تا پھ و تا سپر بکناں

39

چے زانت کسے دردِ اے زیدِ چنالا نی
 شائٹل پدا باہوٹ انت بے ساہکیں ٹالانی
 دلجم و نہ کنت کسّ اُمیت آ بانداتِ
 ہو مرچی بہ بیت پردگ پللیں سرِ مالانی
 تئی دزوشمِ دیدارِ ہر چیز گنگ پدِ
 ہر تہر جوابانی ہر رنگ سوالانی
 تو مہگلِ احوالاں کارے او کپوت سبزیں
 آزمانِ اے نیلیں زر کولیک تئی بالانی
 ہر تاکِ ہمک گولِ مئے زند کنگ پدِ
 اے زیدِ نہالانی اے دشتِ شمالانی
 پرچا تو مُنیرِ باگِ پُلانی گرے نامِ
 زانے کہ نہ انت دلبر محتاجِ مسالانی

تئی واہگِ سباءِ بہشتانی داب گوں
تئی ٹرانگِ شپانِ گلئیں ماہتاب گوں

پٹا نہ مرکِ تام اوں شہدِ چہ کم نہ انت
مارا کہ زندمانیِ جُستانی جُواب گوں

مستگیِ نہ زیرِ اے سُبھِ منِ شارِ تئی
شامِ کُجا تئی مہلبیں ملگورِ تاب گوں

باگیں جہانِ پے نہ تڑینت دل منی
مارا تئی ٹرانگانی زروکیں گلاب گوں

بیا کہ شماراں من تئی جیگِ ستارہ آں
بیا کہ ترا مئے واہگِ حونِ حساب گوں

مارا جہان پرچیا کافرِ گُشیت مُنیر
مارا و مہرِ مہذبِ زریں کتاب گوں

میر عمر میرِ نامِ

ٹرانگِ انت تئی مہرانی آگہی واپنگِ انت
مئے خماریں بیگہانی آگہی آہنگِ انت

یکے ما کہ سیہ شپِ گیا بان بازارے گُتگ
یکے اودا دلبرانی آگہی واپنگِ انت

مئے گنوں کی بیگہاں پلے ء شوہاز ء در کپیت
تئی زہیر ء مہلبانی آگہی واپینگ انت

ماہ ء دیدگ بند کنت ء مرگاں سراں بانڑلاں
دل اپینگ انت ء شپانی آگہی واپینگ انت

آگہاں ہچی نہ ماراں واب گنداں پہ ترا
راستے مرچاں تئی گمانی آگہی واپینگ انت

یات تئی نکند ء پلےس واب ء ٹوہینیت دل ء
گپ تئی چم ء کنجلائی آگہی واپینگ انت

مئے نسیب ء واب وشیں بلکیں وابے دیست من
مہربان ء مہربانی آگہی واپینگ انت

ماں تئی چم ء خمار ء دامن ء شپ آسکواب
چو منا چنت عاشقانی آگہی واپینگ انت

تئی خیال ء شارع زریں ساہگ انت مئے وابعاہ
شنگ انت ماہ ء ماہکائی آگہی واپینگ انت

وہدے اے دہر مارا چہ پاداں شپاد کنت
جی جی پہ تئی زہیر کہ ہاکاں زباد کنت

تئی ٹرانگ ء مزار اگس زرد ء کاد کنت
دنیاگوں ہردو دستاں دل ء ٹپاں واد کنت

تئی جیک ء ہیر بُست کنت ہر سہب ء پلو ء
تئی لاس ء شہم سیہ شپ ء گٹاں گشاد کنت

شپ لیب کنت گوں تئی شارع ستارہ آں
تئی مہر انت کہ ماہ ء راواب ء چہ پاد کنت

زریں سمین رُمیت کہ مرواردیں رگام
تئی مولمانی نگرہاں کئے کم نہاد کنت

انچو آلال ء گم چہ دل ء کوچگاں گوزیت
چو کہ سباہی پلے شپاں کیت سواد کنت

دل وتی، چاڑ وتی، لوز وتی، گال وتی
شپ وتی کوش وتی مہکجے احوال وتی

ہلکے انبویں چنالاں گے الہان کتگ
او کپودر تو کجا رَہن کتگ بال وتی

42

ہر چوں بے مہرؔ درامد بہ بنت راہؔ رہند
دیدگؔ ارس وتی منزلؔ استال وتی

مارا ماں دیدگاں دارے کہ دلؔ سینگارے
شرنگیں زر اوں وتی کنڈیؔ اوماں وتی

آسیں ورنائیؔ چوں دردؔ نزوری سگیت
مہروان اَنت کہ کعت واہگاں جنجال وتی

دہرؔ بے مہریؔ جُو بے بگواریت ترونگل
ما اوں مانپوشنگ زہیرانی پدا شال وتی

من وتی اندرؔ زندانؔ تہا بندیگاں
موسمؔ پلؔ گمؔ تنگہیں دیوال وتی

مرچی ہرکس چہ وتی سُدؔ سماءؔ رپتگ
مرچی کہ ٹہلاں گوں دلگوش انت زباد مال وتی

چہ ترانگانی گنجاں تو لالے رواں گتیں
نازینک، سوت، زہیریء گالے رواں گتیں

چو کہ بزانتیں شپ تئی رازانی پتہ انت
ماگوں سباء گواتء سوالے رواں گتیں

ورنائیء بہارء مُرادانی دُشیء
پٹا تو ناز بوئےء ٹالے رواں گتیں

کمئیں بہ جل اتیں کہ من چٹے گوں قاصدء
چہ واہگء مسالاں مسالے رواں گتیں

ایچو ابیک بلکیں مہ بوتیں مئے زندگی
وابے رواں گتیں تو حیا لے رواں گتیں

بلکیں مُنیر اہدانی شیشگ نہ پُشت اتنت
تو پُشگیں دل ء وتی حالے رواں گتیں

ثرانے گوں ماہء چار دہی گپے گوں استالاں گتگ
واہیں دل ء چو شاتل ء دانکہ سبا نالاں کتگ

سَنیلے آلال ء میتگ ء گوں ہشکیں دستاں کئے بروت
زہیران ء شال ء دامن ء دردان ء دزمالاں کتگ

نہ درد استنت نہ دلے، نہ حاجتے نہ منز لے
ماہیں گل ء گنجیں گماں گرانیں گے تالاں کتگ

تئی ترانگ ء تئی مولم ء مہلب گوں گواتء ہمسر
اے باگ ء پُلان ء تئی وشبو کئےء مالاں کتگ

یاتانی ارسیں بیگء کیپانی ہوشامء مُنیر
نازانی تئی مروردے رُرت ء گم ء گالاں کتگ

پمن شیراں زری استین کار انت

منی ہوشام منّت تئی زہیر؎
 مُدام سنگین انت دامن اے پکیر؎
 برے استال دزپش انت یات غگیر؎
 برے بویے ز ریت تئی جیگ ؎ ہیر؎
 تئی بکشا تگیں درد ؎ سکین انت
 منے گوارچ ؎ اداہر موچکین انت
 پہ من پلانی بولی آشکار انت

44

اے ہلک ؎ سنگ پٹا راہ چار انت
 تئی چکندگ ؎ کنیپ انت او کیگد
 کہ گلیں ہوش واجہ ہم ملار انت
 ز بہر انت تھن مے بدواہیں ہمبل
 گنوکی ؎ پوت کپے نہ مار انت
 منا گیر انت تئی ٹھلانی رم ؎ ورد
 منا پھرات ؎ من گشتگ اے ہرجاہ
 تئی دابانی لہمیں کوش قاصد
 پمن شیراں زری استین کار انت
 مروچاں ہو بلے اے دُرس سوگاہ
 تئی ٹھلانی موسم راز دار انت
 چتوروش ات آپشی دور پٹا
 کہ شگل پہ ترا ؎ جور پٹا
 پدا اے ہلکہاں اللہ بواہیت
 گلیں ٹھلے گہیں دا بے بگو اہیت
 دل انت کہ تئی زہیرانی زبا داں
 سباء زانسراں پہ ساز ساہیت
 بیاگوں کنیپ ؎ گوں چکند ؎ سازاں

بہ سنگیں آسی ایں زردانی رازاں
 بہ جنزیریں سنگیں دہرے کو ہیں دوداں
 بہ سبزیں کو چگاں گوں کرام و نازاں
 بیائے گوش بکن آس و دھمال و
 کہ دوری و دماں منگ چوسال و
 گشتے نوں مان رپتگ ہلک اے حال و
 کہ مارا جہندم و پڑی تگ لال و
 بلئے اے جہندم و اوں و ہدے سرکت
 گلیں اوست و اُبتانی سمین تئی
 پداجیر اں وتی موجیں دل و گوں
 نہ بیت بیہال لذت نیا دے شیر و
 منی ہوشام منت تئی زہیر و

موسم

ٹرانگ و پیرگاہ و چنال و پل
 شنگ اُنت اوستانی شجہ و لمب و
 میتگ اُنت ماوتی گم و مہلب
 چار دہی ماہ و زریں تاس و تھا
 من زراں، شپ زریں، زریں گیدی
 ہلک بستگ تئی و شبو و لمب و
 اوست و استال و مئے خیال و پل
 دوردانت کیا اے آس و تھا
 مرچی تالان انت موسم و مہلب
 من زراں، شپ زریں، زریں گیدی

منی ہمسپر

منی ہمسپر پلّیں ہمراہ منی
منی روج و شپ سُب و بیگاہ منی
چہ رسم و رواجاں ہما نیمگ انت
کئے بچکند و ارسانی سودا بکنت
مہ ز رہ جہان و گل و ویشیاں
کہ چہ ناعلا جاں ہما نیمگ انت
منی ہمسپر پلّیں ہمراہ منی
ز مانگ نہ دوستے، نہ سنگت نہ یار
پن ہمبلے نہ پتو دز گہار
منی تئی و انت بس ہمینچو بزاں
من دستے شہاراں تو دستے شہار
منی ہمسپر پلّیں ہمراہ منی

46

اگس شپ تہار انت بلّے چوں کناں
چرا گیں کلو ہے پہ کئے گوں کناں
تئی دزا ہی و گم چرا گے نہ انت
ستر سنگ انت و ستر بیوس انت
منی دل، دل انت انگت دا گے نہ انت
دل و باد گیر و تہاری سُچات
و پاہانی آس و میاری سُچات
ستر شپ تہار انت بلّے چوں کناں
گشے انگت کسے چو بیوس نہ انت
کہ وتی دید گانی نہاد و بہ جنت
پن انگت گنج انت و دولت پتو
تئی سہت و ز یورتی ٹہل و داب
منی دست و کا گد قلم یا کتاب
منی شیر و دریائی نازانی زر
نہ پن در آمد نہ آج تو گسر
منی ہمسپر پلّیں ہمراہ منی

کیامت

کدی امروزِ شپِ کُٹیت
 کجام سُبھِ عِ کیامت بیت
 وتی اے مالِ غُ بنمالاں
 اے رَہنیں ماہِ غُ استالاں
 کجاں پتھاں جہاں چاریت
 دلِ عِ را داگِ پر داریت
 اے سازِ غُ سوزِ شپِ کُٹیت
 کدی امروزِ شپِ کُٹیت
 کجام سُبھِ عِ کیامت بیت
 ترا تئی ناز و اترہنت
 منی دلِ ہم سلامت بیت

47

وابِ عِ زندان

وابِ عِ زندانِ درا کمئیں زما نگِ سرکش
 کرنِ عِ کورچا تِ عِ بُنِ عِ کپتنگیں ترا نگِ سرکش

ماہ اوشتاگ شپء چاردمی پدیانکء سرء
 نورء رنگء گوں نبشتہ کنت نامء تئء
 روکیں استال وتی نگرہیں برچانکء سرء
 پہ گمء باگء تئ چاڈانی کپودر کاینٹ
 زردء رنگ انت چہ نگاہانی دراں درکاینٹ
 انچو داشتگ گشے شپ کوہنیں بے اوشتاگ
 ماہکائیء ہے رُونیں چار راہء سرء
 کسےء حاجتوں نیست انت کہ نگاہے شانیت
 کرن لیٹ انت ءُ گوازنت وہدگڈاکد باریں
 نوبتء کور دگہ انچیں یک ماہے شانیت

ہلکء چم پچ پدا یکجاہ بیئت سوت جعت
 مرچی کئے داشت کنت ہارانی شلیں ہوشاماں
 مہرء گلیمھ اگس ارواہء مہ داریت گاماں
 کوہسارانی بدن مومء وڑا آپ بہ بیت
 تنگیں ہلکء ذرہیں تنگیں لُٹانی نسیب
 ہونکء سارتکیں گمبانی تھا سرکش انت

نام در کئیت چہ زبانء تئ انچو مرچاں
 شہم لاسء چہ چلمبانی تھا سرکش انت

داں کدی مہر مئے زندانء دریگاں چاریت
 اے زمانگ کہ چہ دیوالاں اوں گراں واب ترانت
 ارس بکشیت ءُ پدا میچلیں جیگاں چاریت

یل دئے دیوانگیں دنیاہ ہما شیرء بکش
 ساز کن دردء سروزء کہ پدا بلے گشیت
 وابء زندانء درا کمیں زمانگ سرکش
 کرنء کورچات ءُ بنء کپتگیں ترانگ سرکش

بستار

زبان شیرے،

دلوں واہگے،

دیدگ اکسے،

پہ تو دامن دگہ چیزے

جوڑ گت نہ کتگ

49

دیدگ ہمارنگ انت

ودارانی جلیں نیمروچے

کوہیں دامنء ایریں

دوہیں دیدگ ہمارنگ انت

ندارگ ہر شپِ عَزند
 سُبھِ عِ پوشاکِ عِ کہ پوشِ اَنت
 گوں دگے ارمانے عِ
 چارانت منی نیمِ عِ
 بلتے توبہ،
 منی مارشتِ عِ آسِ عِ کیرنگی عِ
 ہمارو چانی ڈاہِ عِ زیرِ انت
 ارواہِ عِ گوشاں داگِ پردارِ انت
 ہما بے معنائیں وابِ عِ شپِ انت
 کہ کنیتِ عِ وُتی ہوشامِ عِ آسِ عِ
 دستاں تاجِ بیت
 ہما زردِ عِ نہ سبز و کیں گیابِ انت
 عِ ہمایاں من
 بچاراے کرنِ عِ راہِ عِ ہسرِ عِ انگت
 ذر ہیں چیدگِ ہمارنگِ اَنت
 دوائیں دیدگِ ہمارنگِ انت

تئی ٹرانگانی آسِ عِ گلیں زندگی سُچیت
 شنزیت چو رگامِ عِ کدی شپِ کدی سُچیت
 ایرانت زہیرِ عِ کُٹِ عِ سراوں، چم بستکنت
 وابِ عِ چہ بُست کنت منی آگہی سُچیت
 بچکند کترہے کہ منی کرنِ تئی اَنت
 یلکیں دمانِ عِ آسِ عِ توامیں سدی سُچیت
 زندِ عِ را زہر دئے کہ مہ مانیت مرکِ عِ گم
 نیکیِ عِ ماندار کہ بلکیں بدی سُچیت
 باریں گُجاں سباءِ تئی بنادِ بہشتِ گوں
 ہر شپِ ودارِ عِ دوزہِ عِ مئے زندگی سُچیت
 پیک دمانے تو گوں کپوتاں بہ نالِ ہم
 بلکیں گمِ عِ چنالِ تئی بے ساہگی سُچیت
 بنگر گمانِ عِ آسِ عِ ہمیشِ انت زندماں
 اے جہندمِ عِ کہ مہرِ عِ ہمکِ جلتی سُچیت

جتائیءِ بندِ اُنت دڑ ہیں راہؔ در ہمسپرِ بیا
 اے مہرانی کَشکِ اُنت وِپا ءِ سپر ہمسپرِ بیا
 دمانے، کلا کے کہ اے روشنیں روچِ ایرِ ندیت
 چو استالؔ ماہؔ بکنِ مانتر ہمسپرِ بیا
 نہ بچکند ءِ سُہے، نہ ارسائی نودے دگے بچِ نیست
 دلِ اُنتؔ دلِ دردِ مئے ہمسپر، ہمسپرِ بیا
 ودارانی ہشکا و گیسِ زیدؔ ہوشامِ بیتِ زندگی
 مئے اوست ءِ سبہانی نوداں بہ بر ہمسپرِ بیا
 شپِ اُنت چلگ ءِ نہ گلابے نہ ماہے تہارِ اُنت
 چراگ ءِ چو یل، پُل ءِ پٹیم ءِ بہ زر ہمسپرِ بیا
 ودار ءِ قبا ءِ گم ءِ چادر ءِ دامن ءِ چیرِ کن
 وفاءِ نہال ءِ رچنتِ تاک ءِ بر ہمسپرِ بیا

زُلیاں شنگلیں مارا مسکیں شامے بدے
 نوداں نر کن کوش ءِ را پیگامے بدے
 سکِ گریباں نگدیں زرد ءِ واہنداں
 مارا پکیراں نگر ہیں درد ءِ وامے بدے
 دانکہ کد اے روچکیں زرد ءِ سہڑیناں
 چٹاں ودارے لُٹاں مئے ہوشامے بدے
 چونیں ہلکے کسے دلاں گوں لیب نہ کنت
 درد ءِ دل ءِ اے سینادی ءِ نوکیں نامے بدے
 گم تئی چراگیں درد ءِ مجاں اندیم گُتگ
 مولم ءِ ماہے زہیرانی گوربامے بدے
 انچو گشت کہ دُنیا مُنیر ءِ بیہالِ اُنت
 کسے وتی کن مارا دگے ہمنامے بدے

شپء پر داتگ کنپء و شارواب انت
 خمارء ساہگء بازار و اب انت
 ادا مارشتء بابء کئے بہ ٹکیت
 گنہگار آگہ انت دربار و اب انت
 بچار کردارء اے سنگینیں دورء
 جتے آج من منا آوار و اب انت
 طبیب دہرء ترا سد مہربا انت
 مہ ٹوہیں یل دلء آزار و اب انت
 وتی چٹاں چے پئمء بند کناں کہ
 منی ماں دیدگاں دلدار و اب انت
 ہمیشہ روک کناں لبزء چراگاں
 شپء گارء گمء استار و اب انت

تئی گمانی شپ دیارء کسے تہنا سر بہ بیت
 تنگے کنپ اوں گوں بہ بیت و کٹکیں جہر بہ بیت
 پہ تئی ورنائیء زیبائیں شہرء دل زریت
 چو مہ بیت مئے واہگانی کودکی آسر بہ بیت
 تئی چراگیں دیمء حاجت بلے چو ماہء بلیت
 کوش نرم نرمء سراں بیت شنگ تئی مہر بہ بیت
 مئے عتئی اے سیادی یے انجیں حداء دوست بیت
 کسے دینء در بکنت کسے چہ دینء در بہ بیت
 چو مہ بیت مئے دیدگ و شہکورء ہوشامے بہر گپت
 چو مہ بیت تئی ماہکانیں شارع لبے تر بہ بیت

دردِ گپّ و بکناں مہرِ مسال و بدیاں
کمئیں سرکش ترا دنیا و من حال و بدیاں

دہر چو بڑھنگیں کارچ و سر و ساہیل کہ من
زند و پرداچ و دل و نازبو و ٹال و بدیاں

دردِ سازاں گوں بسازیناں وتی گُپتاراں
گوں دل و حوناں دگے رنگے خیال و بدیاں

گُل و تَواپ و رواناں پدا ہُشکیں دستاں
ہچ پُشیں چیزے نگنداں کہ من لال و بدیاں

اے مُنیر واگے نوکیں مے دل و سرکشیت
درد و حوناپ و زہیرانی چنال و بدیاں

کدی باریں شپیں امروز و زندان و چہ در بیانت
نہ جلّیت کارواں دانکہ مے پُلّیں ہمسپر بیانت
مے سوب و گم و باج و اے سیادی داں ابد مانیت
برے مے سرسلامت بنت برے تی سنگ سر بیانت
دلوں اوستانی تاراں گوں کما تگ چم راہ و انت
کدی حالے بنیت نیکیں کدی باریں نہر بیانت
دل و بل کہ گم و پُرس و مرادان انت، بچار بلکیں
خیال و بادگیر و پہ ترا دیوال و در بیانت
خیال و پُل، گم و شاتل، چدا کہ لڈت انت دیرانت
کدی موسم میاری بیت بہ کثیت کد سپر بیانت
نیائے تو تی مسکانی و شبوآں سبا کاریت!
نیاں من پتو بلکس منی شہدیں حبر بیانت
تی نازانی دریاء ہمک چولے بہات دریا
و پتا واگ و ورنائی و موسم دوہر بیانت

علم

کسان کو دیکھیں زہگے

گُشتے چو کہ بداریت

لنگ و پس و

ماں ہر دودیدگاں باندات و استالان

جلکشیناں

رہادگ بیت پیدرس جاہ و

ہم رنگ و سباء و

گوارگ و پلانی

دامن داشت و

پتئی پیزگاہ و

وانگ و کنیت انت

بلئے انگتئی

ناز و کتاب و اولی باب و

سرنہ بیتگ اے

54

باتن

مُنیر، تچ کن وتی باتن و دریک و دراں

داں حون و رنگ و نبشتہ دل و آیات نہ بنت

جہان و کار و نیانیت کس و آیات نہ بنت

داں درود و آس و مہ تاپ و گم و زمستان و

اے زند و دامن و داگاں گجا تو سُشت کئے

داں مرک بانداتیں روج و تراشگان مہ جنت

تئی دیم کس و ندیتگ چے پنیم پشت کئے

مُنیر، چچ کن وتی باتن ۽ دریگ ۽ دَراں
 حیاں ۽ شائیل ۽ ہر دام ریدگیں سستگ
 منارا زاہر ۽ کوٹ ۽ کلاتاں جاہ نہ دات
 شپانی واب ۽ کبساں منا نہ گت بندی
 گمانی کوہ ۽ اگاراں منا پناہ نہ دات
 دلوں نوں لوٹیت وتا اندر ۽ تئی گار کناں
 اے دیدگاں گوں دگے رنگے ۽ دُچار کناں

مُنیر، چچ کن وتی باتن ۽ دریگ ۽ دَراں
 پہ جنگ الم انت یک دژمنے شہاز گڈا
 گمانی اسپر ۽ زہیر ۽ سگار ۽ مُشت کئے
 مئے راست ذروگ انت وتی ایوکی ۽ امبازاں
 ادا تو باز بزائے تہ کمیں گشت کئے

مُنیر، چچ کن وتی باتن ۽ دریگ ۽ دَراں
 منی زبان ۽ نگاہاں وتی امانت کن
 منی ثواب بکندے میانت کار ۽ تئی
 بلئے اے نیکیں گناہاں وتی امانت کن

عشق سترے

چاڑز گے،
 کہ وتی گوازی ۽ مشکول انت مدام
 آہ پادرمش انت،
 ودار ۽ کہ دریگاں ٹکیت
 اوست سگر تکیں آپے،
 پہ گم ۽ سنگے ۽ ہچ لردنہ بیت
 راز
 راستی ۽ ہما دور نہیں چاہ ۽
 دپ ۽ سنگ انت کہ چو،
 کوہ ۽ گران انت
 دردمہرے، کہ زبان ۽ لکیت
 عشق سترے کہ جہان ۽ پوشیت

لوڈ شیڈنگ

مرچی شہر چراگاں کہ دیستگ منا
 دیم گپنگ وتی
 چو گشے کہ جنکے بہ بیت
 پیست ۽ سند ۽ چہ جہل
 چارده ۽ برزتر
 چم ۽ پتوانا گاہ کپنت
 کمیں حیران بہ بیت
 بچ مزانت
 کہریں دلبند ۽ دریاء موجاں وتی
 چیر بدنت

56

یا چو ہار ۽ وڑا
 واہگانی پتاراں
 بزوریت ببارت
 کند یے پہ تیا بے ۽ لپک بکنت
 ہچی سر پدمہ بیت
 سہتے زرد ۽ بہ جیڑ بیت وتی
 نگر ہیں شار ۽ لمب ۽ گوں دیم ۽ گراں
 کوہاں پاد مال بکنت ۽
 بگو ازیت زراں
 انچو شہر چراگاں تئی
 مرچی دیستگ منا
 دیم گپنگ وتی
 چو گشے کہ جنکے بہ بیت
 پیست ۽ سند ۽ چہ جہل
 چارده ۽ برزتر

موسم بدل بوتگ
 بچار کم منگ انت کو کو کپوتانی
 بگندو رچکانی ٹالاں
 بڑھنگی ۽ گم گور ۽ کرتگ
 بچار اے ایوکیں پل ۽
 کہ کپتگ گلز مین ۽ سنگیں دلیند ۽ سر ۽

57

گوں گزیتگیں چٹماں،
 منارا چون رپینیت
 گشیت انت کہ بہار ۽ موسم ۽ کڈ ات
 بلے تووت بگش
 کہ داں تئی دست ۽ سنگہانی
 زیر انت بر جاہ
 داں تئی درد ۽ شبو ۽ امبازاں
 شہر ۽ گوات بندیک انت
 داں سباہاں تووتی ٹہل ۽
 گلاباں زورے در کائے
 گڈ اتووت بگش
 تئی گندگ ۽ چہ پد
 منارا چون باور بیت
 کہ موسم بدل بوتگ

سپر

منی و ابیں آگہی ء کسے دید گے بہ بکشیت
 دل ء تپلیں واہگ ء را
 کسے لنگ ء بہ گپت ء
 گلیں را ہے پیش بداریت
 منی درد ء تنگی ء منا بچ کمک نہ کرتگ
 ہے فکر ء تند ء بنداں
 منا بچ و تا جتا گت
 بلے گوں تو یک نہ کرتگ
 منی زرد ء شہکور ء

58

گشے لٹ ہشک بوتنت
 گم ء کلانی ہوشام
 بلے انگت موج کاریت
 منی زند ء سہاتانی
 در ء اندریں دریگاں
 منی بے سمانی ء بُت
 منا ہر دمان چاریت
 دل ء بے چراگیں حاجت
 مے شپان ء ماں پتائیت
 منی سر پدیں گنوکی
 در ہیں نگر ہاں یلہ کنت
 گم ء لاسکاں کمائیت
 من پمیشکہ گر بتگ
 منی و ابیں آگہی ء کسے دید گے بہ بکشیت
 کہ بکندے نا تو امیں مے سپر پدا بنابیت

اہدِ پیر زال

اہدِ پیر زال!

وَتی کسّہ عکراپساں گجاں اوستِ عشقِ ے

کہ بے توارِ یانی کلاتِ رائشتہ پر بوتگ

شپِ چراگِ وتی دامنِ بے پیرِ زانت

نگاہِ قاصدِ سوگاتِ ار سے عکونِ انت

اہدِ پیر زال دگہ کسّہ ے مکنِ بنگ

کہ چمِ رسمِ دلِ دودھم بدل بوتنت

اے زندِ رنگِ درِ ہیں گیشِ عکم بدل بوتنت

دلِ چراگِ تئی مہرِ پیچانی تھا

پہ گلیں سہے اُمیتِ بلیت

حیالِ عمرِ گتئی دامِ تھا آگاہِ انت

اہدِ پیر زال وتی کسّہ عکوتاگاں

منی سترِ مہ پوش

کہ دوتِ دردِ انتِ چراگانی

زنگِ براہے نہ انت

پہ شپاں مے چراگے پہ سہاں ناز بوئے

کدی کا گدے نوئیں ے کدی گوں کئے کلوئے

من زاناں زوت سبزیت منی ثرا نگانی میتا پ

منی چمِ آبشارِ انت، منی زرد ماتکوئے

شپیں واہگانی راہ انت ادا ماہ نہ ماہکانے

مہ رو تو چوتہنا تہنا بزور گوں وت ہمسروئے

تئی ثرا نگِ دیارِ دلِ عکبر چوں ابیکِ انت

نہ کہ بلبلِ توارے نہ گلابِ وٹھیں بوئے

منی حاجتانی موسم نہ بہار انت نیکہ چلگ

نہ بلیت آسِ تئن ے نہ تحیتِ شہدیں جوئے

چراگے یاتے بدئے گوں مساپرے سپرے
 کہ بلکیں داشت شپے تئی حاترے سپرے
 منی زبان پمشک نہ بیت کسی باهوٹ
 منارا کار کپتیں پہ زیمیرے سپرے
 وتی دعاہانی بوجیکے پمن ہورک مکن
 کہ چول گوں منا ہمراہ بنت زرے سپرے
 تئی درد گوں منا گون انت، شتاں پدا اتکاں
 کہ بے تو ہچ ندیتگ تئی شائرے سپرے
 توامیں زندے وتی جند من توپ کتگ
 نوں بلکیں گوں ترا بیایاں من دیمترے سپرے
 نشان پادانی است باتن زمین سرے
 بلئے ندیتگ پشیں چیزے زاہرے سپرے
 منیر اے ایوکی روج سوچیت ارواہ
 براں من گوں وتا تئی یاتے چادرے سپرے

اچ وت گسر کپتیں کہ بیگہ منے لال حیاں
 رپتیں گوں مہرے واہگاں جاہے منے لال حیاں
 دردانی سبزیں زیدے ات اوستے چنالانی زہیر
 شاہے کپودر ڈرنگ اتنت شاہے منے لال حیاں
 گوں دردے چولاں ہمسر زہیراں گوں ثرانی پیگیں
 اوستانی بوجیکے تھا ماہے منے لال حیاں
 وت گاراتے گارات دلے دُنیا کہ رنگ ات منزل
 راہے وتی گت آتیا راہے منے لال حیاں
 گوں روجے رُژن بنگریں پُریں گوں شام کنجلاں
 غے نشنگے کشیں برے آہے منے لال حیاں

نالان اُنت دگہ رنگے مرچی اے دل ۽ شائفل
ما سِستگ ۽ دُور دانت زہیرانی دڑہیں بانڈل
دردانی سپر گرائنت
واتر کہ دو بر گرائنت

بس واہگ ۽ نیادی ۽ زردانی بہ بیت سودا
تئی گوہریں زہیر ۽ مئے بے مٹیں گمانی مِل
مہرانی بدل چے بیت
پہ تنگہ ۽ زر گرائنت

اے گٹ ۽ ربد کشک انت، اے کوہ تئی رہشون
داں پاد روانت تئی، داں استنت دلانی ہل
ہو کمیں برو دیا
اے راہ ستر گرائنت

نیادانی شپ ۽ منزل چنت کرن ہما دیم انت
برجاہ نہ متگ نوں نادراہیں دل ۽ تہمبل
اوستانی قدم پرشتنت
اے صبر پہ بر گرائنت

تئی سوچنیں دردانی اکس ۽ چو زبان کشیت
سگینیں شپانی گم نازرکیں سبہ ۽ پل
گوں من تہ نہ بیت کسہ
تئی مہر ۽ ہر گرائنت

61

دود

ہے دود انت جہان ۽
۽ ہے رسم انت
ہمک یک مُرد گے ۽ پُشدانی
کہ بزور انت مرم ۽ سگے
۽ چیزے نیکیں دُعاہاں رند
نویں انت آئی ۽ نام ۽
پت ۽ نام ۽

نشانِ ءِ ٹکٹِ ءِ بولکٹِ ءِ
 اداگو ازینگیں عمرِ کسائِ ءِ
 پہ یا تگارِ چک کنت
 اے مرمِ سنگِ ءِ
 ہما کبرِ سرونِ ءِ
 ءِ پداواتر بنت
 پہ زندگیِ ءِ گراں تریں راہاں
 بلئے اے عرضِ ءِ پریاتِ انت
 منی گوں وارسِ ءِ سیا داں
 گوں زہگاں دوستِ ءِ ہماہاں
 اگس من چہ شاپیسر مراں
 تہ پمئی حدِ یرہِ ءِ
 تراشِ ات منی کردارِ الماسِ ءِ
 نبشتہ گرمہ بیت ناموں
 تہ باکے نیست
 بلئے زوراتِ دلِ ءِ حوناں

ءِ نولیسِ ات
 پڑشگیں ارمانانی کاںچیں ٹکراں
 کہ سینگِ ءِ بکٹِ انت
 ءِ آوابانی شمارِ ہم دئے ات
 کہ داں مروچی دیدگانی
 مانشِ ءِ وابِ انت
 منی ہر یکِ ردیِ یے
 ہر بدیں کارِ ءِ دلِ ءِ بیارات
 ہما کہ پہ شہابو تگ
 ہما ئیِ ءِ نولیسِ ات ہم
 ہما کہ من و تاداتگ
 آ، آزارِ ءِ دلِ ءِ بیارات

بستار

چیزے پلّ اُنت گلزمینِ براہ
 لہنتیں استال شپِ چنکانِ اُنت
 راہ بدل بنت گواتِ عتبِ مٹیت
 موسمِ رنگِ چومردمانی وڑا
 روچے یک نوکیں اُکسے پیشِ داریت
 ہوئے نیتِ زرائی باہوٹِ انت
 حاکِ ہوشام کوہاں رَہن کتگ
 ہستیِ چمّ پار سے ٹہل اُنت
 نیستیِ چاہ چولنٹاں ہُشکِ انت
 زمزم میں شجوانی چے بستار
 پڑشگیں کدّہ انت بلورانی
 ایمنیں زندمانیِ جوہاں
 چوکہ نیزگارِ شیکنِ ہو رکِ انت

63

نگاہِ باتن

منی نگاہِ باتنِ برا
 کجاں رنگِ شارِ زبیت
 منی سرپدیِ چمّاں
 منہاچِ شونِ نداتگ

منی کشک چو گلگ کنت
 تنی چراگ دیم تہار انت
 تنی دردِ شاہگانی
 منی ہستی و سبت انت
 بلتے چوں کناں اے راہ
 منی جزم و آس روک انت
 منی ستک و برزیں کوہ انت
 ہے اوست و نیم و نیم
 منی زندماں گوزان انت
 منی دل کہ ہرچی گندیت
 آچہ چٹماں پھیمان انت
 منا یکبرے سکیں دے
 منی نگاہ و باتن را
 کجاں رنگ و شمار ز پیت

زندگی دز گہارے و ہلک انت

دیگر و زاپرائیں راہ زرع
 روج چو عاشق و دل و ہڈیت

و شپ و پاگ و چوڑ بُرا بیت
 چم بے میمی و ہسار و تہا
 کنت دزموش جند و بستار
 زردگوں بے وسی و الوت کنت
 تو شوہار و منی کہ درکائے
 ساہگ و جاہ و ایوکی گوں بیت
 سک تہار انت اے دَمک امرو ز
 راستی و اے چراگ و ہمراہ کن

سک تہار انت بلئے مُدامی نہ انت
زندگی دزگہارے ہلک انت

.....

چہ شپء رند سُبہء بازارء
نگرہیں برانز روجء ایر دینت
پچ بنت بندیں دریگ کُلائی
دزوشانی گلاب سہرا بنت
یک اناگاہ ندرستگیں وابے
دیدگانی درےء سر کشیت
پڑوشیت ارواہء کرنی ہوشامء
باز وِش انت اے کشک امروزء
یکلے دانکء گُشانء لمبء بند
باز وِش انت بلئے مُدامی نہ انت
زندگی دزگہارے ہلک انت

65

وِش آ تک

تئی گمء سارتیں گواتء منی
دیدگانی تہارس بادینتگ انت
توچراگانی دلگوش گوں وت کتگ
کرنی ایس آگہیں کشک واپینتگ انت

اے شپِ عاوش تو کیس آپ عتہا
 تئی زہیرانی سِنگاں نوں کئے دَور دَنت
 زرد گواہی نہ دَنت
 نوکیں دردے بہ بیت تالہ
 چم نہ جنت
 ارس ہارے بہ بارت گیدی
 گوں ہمے نیستی عہ مشر
 ودے کہ روج بیت
 روج عزّیں بُت عوانگیں دگوش کئے
 درد آدینک عزوریت گوں وت بکت
 کئے نگاہانی دھلاں کشیت
 کئے دلانی نہالاں بہ جنت رہسراں
 کئے وتی ہستی عزّیں
 پیشاں بزوریت

بہ بندیت پتو ماسگاں
 سنج کجاں رنگی ایں

شارے ہاترا گٹ بہ بیت
 کوش پہ کئے ناز بوانی قاصد بہ بیت

جی بہ بات پہ ترا
 زندگی عوتی رنگ دریں ترادانگ انت
 ہستی عجم دل
 پتئی وش آتک عاوش تاگ انت
 نوں پہ کئی دوری
 کسے تہنایانی سروء زبانی پد انت
 کئے نوں لبزانی رنگاں برہمچیت پہ کئے
 کئے وتی زرد عسوز زبانی پد انت

چو ہمیشہ کنپ نوشاں چہ تئی تاسیں دیدگاں من
منا پرچا مان ندریت گمء آس تنگاں من

منی جندء مہرء چمگ تئی بُزہء میار انت
پتو انجو زہیر واراں پہ وت انجو عاشقاں من

وتی زردء من میاراں وتی دیدگانی باہوٹ
برے چست باں چو دردے برے ار سےء شلاں من

منی ایوکیء تاراں منا اتوں مہر داشنگ
اگس اچ وتا بگیشاں پتو روچے سر بیاں من

ما مُنیر قاصدء را وتی گشتء کرت رکست
منی زندگیء گندے تہ بگش کہ زندگاں من

گلابیں تئی ترانگانی نوداں اے دردء بالاد تر نہ کرتگ
گجام روزردء دل نہ بڈ ات گجام شپ ماسحر نہ کرتگ

تئی ترانگء میتگء چنالانی پل مئے زندگیء روج انت
ماپتو نشنگء شیر گشتگ زمانگء گوں ہبر نہ کرتگ

من دوشی نودء بلوریں تڑمپانی دامنء اے گلگ تئی بستگ
ہے کہ زہیرے رواں نداشتگ ہے کہ دردے پرنہ کرتگ

آماہیں میتگ بہ بیت مہرء کہ رسمء دودانی سیاہیں ہلکے
گُجا نہ بوتگ گمانی لذت گُجا اے دل ہمسپر نہ کرتگ

اے مولے یک حیا لے دلبر دلء را گوں کٹگاں کماہیت
ہے کہ دیر انت تر اندیتگ ہے کہ دیر انت سپرنہ کرتگ

مُنیر ہر کس نہ دنت دردے، مُنیر ہر کس نہ بیت در مان
ہمک گیوارء سمبہاں بیت اے گم ما چو در پہ در نہ کرتگ

اُچ تئی سحرءِ وِتا درگُت نہ کنناں
من چدا دُور سپرگُت نہ کنناں

آ دگہ کسے شیر پر بندیت
من ہمیشاں کہ ہبرگُت نہ کنناں

چوں نزائتکاراں کہ امروزِ گماں
گوں وِتا شیرءِ شکرگُت نہ کنناں

تو کہ دُورے چہ من ہرچی دُور انت
من وِتا پہ وِتا سرگُت نہ کنناں

ارس درکابنت نہ مرینت منا
تئی گماں چہ دلءِ درگُت نہ کنناں

چنچو زوراک انت منی لاچاری
پو مَرگے اوں پَرگُت نہ کنناں

بیوانکی ء لولی

(تئی ایں ارواہ زِ رانی گیر کاریت مولے
واہگانی شیشگیں ہوشامءِ عکسے پدِ رانت)

پدا یکرندے کسے بنیت دلءِ درداں بٹوینیت
منا آگاہیء نیل انت گلیں نازینک وِابانی

گشے کہ نازبوءِ مہلبیں ٹالے گلیں گم تئی
ودارانی سرونءِ پاد بزمشءِ دہل کسے کشتگ

گمءِ پادینک ء بلبل داں کدی زیلءِ منی داریت
وپاءِ سنگہءِ زیر منی گالانی یک بندے

پمن کئی کدہیں چمانءِ چنکے آپ دستءِ انت
زہیرانی چنالءِ روتگاں کسے آس مانداریت

تئی بیوانکی ء لولی دلءِ برچانک ء اوتاگے
مناں اہدءِ ودارءِ سورگیں پیشانی سیادی انت

ہستیِ گیابان
 مناجار، کہ منی زندہ پتینکِ است انت
 دوانچیں چم کہ تئی صورتِ غورِ رَہن انت
 (اے نوکِ چومرچلیں روچِ چو جہانِ کُوہن انت)

69

مناہمار، کہ ہمے نفسا نفسیِ عہدِ
 بکندے من تئی حیلانی گزنجِ پشتِ کیاں
 (پہ پیوفائیِ روچاں پہ بے اُمیتیں شپاں)

اے شہرِ ہستیِ گیابانِ من ترا دیتگ
 زاناں سہب ات کہ بیگاہ زاناں روچ کہ شپ
 کہ وہدِ پیلِ گُشے دُرسیں سائل اوں سستِ انت
 (آگلیں تیل داں مرچی زما نگِ رستِ انت)

ہمے کہ رنگے، خمارے، حیلے، ساچانے
 نہ دَنزے و شبوِ پیہمِ نہ رنگے رنگِ وڑا
 نہ دورانِ مئے حیلال نہ اندرِ زردِ
 چوں بے سماچہ گرِ داراں چپِ چاگردِ
 تودستِ چست کتگ (یا اے شاہِ انجیرِ)

کہ دیم پتو چکرِ بنتِ ندرگاں دیرِ
 تئی زری لنگِ مندریِ عاہِ رُژنا گت

پہ آستینک و بشارت و جمہراں گزیتنگ
 زمین و چٹماں وتی آزمان درگیتنگ
 گمانی گلہ و کارانت، کنٹگوں پل بنت
 گشان و لمب و پدارانت، کنٹگوں پل بنت
 پتئی دمانے و نیادے دزچکاں گیابان و
 چہ روج و برانزاں پہوت ساہگے بدل زرتنگ
 تئی پہ دیدے پتئی واہگانی مارشت و
 نگاہے وام کتگ و دے بدل زرتنگ
 گم و زہیرتئی، زند و دامن و جیک انت
 اے شپ و دار و چراگانی چم ارسیک انت
 منا پچار.....
 منا پمار.....

70

دزتنگ انت سر و دل سگار انت
 اے گجام ہلک و سر مچار انت
 چم تئی نیادے موسم و بندی
 دل تئی دیدگ و ہساران انت
 انشی بلکیں اوست مئے سبزیت
 پل راہ و چراگ داران انت
 جی تئی مہروانی و جمہر
 جاہے ساچان و جاہے گواران انت
 پُر حرید انت کہ سر پدیں مردم
 دوستی و کل و مانداران انت
 مئے نگاہانی چے بساط پہ تو
 ماہ و استال راہ چاران انت
 دل نہ منیت کہ مئے وڑیں مردم
 زندگ انت و ہے دواران انت

منی اندر چُنیں موسے نہ سبایے سارتیں نہ بیگہ انت
ہما ہرچی چماں نہ دیستگ ات آ دل ء کتاب ء پشستہ انت

منی دوستاں چو گلگ کنگ کہ من نشنگان ء ادا نیاں
منا گیر کنیت ہے ساہتاں ہما مردے کہ ادا نہ انت

چُنیں دزوگے مارا شمشت تو چُنیں کسے یے کہ من ایوکاں
ہما کترہاں ادا کس مہ بیت تئی حیاں مئیت گڈاہ انت

ماں وفاء رہسراں دور دنت من درایاں شہر ء چوشور دنت
ہے گم کہ پہ دل ء مہر مے ہے واب کہ چماں مئے آگہ انت

کہ چدا اوں ہُشک ء پدی بہ بیت وتی نسیب ء تنگہاں توراں من
اے گنوکیں زرد ء سوا لی انت تئی واہگ ء گلیں درگہ انت

71

مرزا غالب ء نام ء

منا مہ گند برو تو وتا مچار بیا
”ہزار بار برو صد ہزار بار بیا“

دل ء نگاہ مئے اے نیم ء جان آ نیم ء
کہ مہتل انت پتو عمر ء شہسوار بیا

تئی شپاد پہ واترئیء دلء جیڑیت
چو کوہ بُرز انت تئی اہدء ریکبار بیا

اگس تو بیائے گمء نوبتء موسم مٹیت
نگاہء رنگ بہ سنبہ دلء قرار بیا

پن اے ذاتء سفر قرنء مہلتء لوٹیت
پتو دمانےء کار انت اڑے او یار بیا

مئے چم ارس شلنت زرد خون پالائیت
ترارا یات کفت دردء یاتگار بیا

منی تسلاہء ہشکلیں دپارء سیر نہ بیت
کہ باز گونگ انت تھنائیء مزار بیا

اے راہء کنگلوں پل انت کوہ کرپاس انت
میر اے کشکء چنیں گٹ چے تلار بیا

نگاہاں ارس دلء آس پش نہ کپت گشے
کج انت آ درد کہ تو آئیا نہ پت گشے

ودارء شپ گوں تھاریء چچو سینگار انت
کہ گلزمینء سرء انت چراگء سپت گشے

وتی زباں من تئی مہلباں گوں مینگء تو
منی خیال وتی مہراں گوں گوپت گشے

ترا چہ رند ہما پنیم سینگء منگ
منی اے دل تئی ہمراہیء نہ رپت گشے

نگاہء رنگ تئی چو چراگء گیابانء
منی بدل کہ ترارا اول دز نہ کپت گشے

تئی زہیر مئے دل

تئی زہیر، زہیر انت برے برے مئے دل
 اے سازِ عشوئے پیتمِ اے رنگِ نورِ وڑا
 چو گواتِ لہر ہاں امبا زکنت بالادع
 نگاہِ ملکِ سرِ پیرکِ چو بر زادِ انت
 ادا نشگلیں اے ہندِ دودِ سازِ گشت
 ”اگس چراگِ نگاہاں پہ چاکری مہ کنت
 ودارِ شپِ گلیں دیدارِ پُرسِ پتر بیت“
 چراگاں ہیچ نہ گشتگ کہ ”مئے زبانِ سچیت“
 بلئے ماکمیں شمشگ کہ ”مئے زبانِ سچیت
 کئی ودار، گجاں اوست، چونیں دراہی یے
 رنگِ گمانی سرِ رند بے توارِ بنت
 چراگے بیت کہ تہاری گلے بہ بیت کہ گے
 دلانی در کہ تچِ بند بے توارِ بنت

73

”چراگِ حاجتِ داں کدوتی دلِ بالِ مئے
 اے ہمازیدانت ادا بکملیں سِدگانی سرِ
 سراگس ایر بہ بیت دہلِ رُدت و ابانی
 دیدگاں بند داں ہما و ہد منیت پاد میا
 ماہ پادون عتئی روجِ سرونِ در بیت“

گمانی موتک پہ آگا ہیں دلاں نازینکے
 ہستیِ رنگِ گوں مئے دیدگِ اوتاگاں
 مدام ساچک بیت
 زندِ گوناپ چوتی دراہی پاداں داراں
 چہ منی فکرِ درِ دماں ہمے پیتمِ گوزیت
 انچو امروز کہ ذی گوست مروچی نہ گوزیت

تئی در داچ منادیر انت برے برے مئے دل
 تئی زہیر زہیر انت برے برے مئے دل

خیالِ دابے

اے وہدِ گریں نازِ اے
کہ آ زمانِ رماہِ چو
تاہئے غورِ انت
ماں نگرہ غزّہ جمرِ انت

74

غزّینِ عِشہ رگِ اوں
کھرِ کارِ چِ عِسگارِیں
ساچانِ عِوابِ کپتنگ
خیالِ دابے،
بہارِ رو دینِ ندرِ گانی
برے برے دیدِ گِ لگا ماں
کہ کنتِ دستِ ع
دلِ عِراسِ درنگِ پیشِ دارِیت
جبینِ عِپولنگالِ شجّو عِشودیتِ ماہِ کانِ ع
دلانیِ رازانِ عِکارِیتِ باہوٹِ کنتِ زبانِ ع
خیالِ دابے،
نبوتِ گیںِ جنگِ پیشِ دارِیت
دلِ عِراسِ درنگِ پیشِ دارِیت

فیض احمد فیضؒ نامؒ

دو تاک درد بہ جنت پُل بہ بنت چار گمؒ
دمانے بیا کہ بہ سبزیت ملگزار گمؒ

مناگوں گپ نہ کثت دز چکؒ دار گیا بانؒ
دلؒ سید کہ دمانے مہ بیت شکار گمؒ

جہانؒ کندگؒ ارسؒ متاءؒ بہاؒ داتگؒ
کہ جیگ شادہؒ درتگؒ شنگؒ انت شارگمؒ

داں گلزمین بروت ترانگؒ کلودہؒ شنگؒ
داں چم کارؒ بہ ملیت پلے ہارگمؒ

چہ زندہؒ پیش تئی زہیراں منارا امبازؒ
چہ مرگؒ رند اوں مانیت تئی خمارگمؒ

تئی شیریں رنگؒ بشارت منی نگاہ گشےؒ
گوں ساہؒ تاراں ہوارؒ انت تئی تارگمؒ

مُنیر اے آس دلؒ باریں کئی امانت بیتؒ
چو مومؒ آپ بیانؒ انت کوہسار گمؒ

(فیضؒ غزلےؒ ساچانؒ ہشتہ کنگ بوٹگ)

چو کشک است انت منی بے حساب دستِ دلِ
 چو رتگ انت بہتِ گیاب دستِ دلِ
 اداءِ نازِ سبقِ تئی کئے بہ بیتِ سرپد
 کہ دیمِ حلِ سرِ انت کتاب دستِ دلِ
 نہ لوٹاں ہچ چراگے پمن ترا گونِ انت
 وفاءِ مہرِ گلین ماہتاب دستِ دلِ
 جہانِ دیدگاں چچ گر کہ ہچ مہ بیتِ سرپد
 تئی دستِ چمِ سرِ انت مئے واب دستِ دلِ
 کدی مئے دستاں تئی نیادِ پلین دامنِ بیتِ
 بہ سبزیّت کد منی مہرِ گیاب دستِ دلِ
 پدا دلِ من کمایاں گوں کنٹگاں زہیرِ
 پدا تو ایر کتگ دردِ گلاب دستِ دلِ
 بزورِ وفاءِ عوضِ کہ من پتو آرتگ
 خیالِ دامنِ لمبِ غُ واب دستِ دلِ

76

دزگیتے ما اُوں ہے پیمیں کرامتِ بکتیں
 پُشتگیں دل چو تئی قولِ سلامتِ بکتیں
 تو منی دل کہ بزانتیں چو حداءِ لوگِ
 من تئی کلّ چو درگاہِ زیارتِ بکتیں
 شپِ شپِ انت، روجِ ہم اندیم نبوتِ انت اگس
 ماہِ استالاں منی رنگِ عبادتِ بکتیں
 دہرِ بازارِ گلین واہگِ چارِ راہِ سرِ
 دل منی گوں وت بزرتیں تو امانتِ بکتیں
 راہِ تئی پلک پچے گواتِ سرِ بار بہ بنتِ
 سُرگیں شہرِ تئی چمِ تجارتِ بکتیں
 دزگیتے راست مہ گشتینِ بہ رگینیں وتا
 تو منا دزوک بہ بستینِ ملامتِ بکتیں
 رہنیں ندّے گوں وتی گنگیں زبانِ گوں مُنیر
 دلِ نبشتہ بکتیں دردِ تلاوتِ بکتیں

تہار انت دلؔ زہیرؔ گلگ ہما پئم انت
بلت چراگ گمؔ شکدگ ہما پئم انت

اے نیم مکیں دلؔ داں کدی زندگ داراں
تئی نازؔ تیر ہلاس انت زدگ ہما پئم انت

گریب انت دلؔ سپر ناتوانیؔ چاگرد
وپاؔ واہگؔ ناراستیں دگ ہما پئم انت

تئی پاد بزمؔ گلے اوست چو زہمؔ شہمیت
بلنے ودارؔ منی شہ رگ ہما پئم انت

ہما پہ نامؔ منیر سزاتگ گل اندامؔ
کپنت بیرؔ دلؔ مچدگ ہما پئم انت

77

وپاؔ درس نہ بے واہگؔ کتاب نہ بے
گمؔ چراگ ترا چون انت ماہتاب نہ بے

ہما تو واب، منی شپ تئی ودارؔ انت
تو انچیں دانکے کہ ماں دزاہیاں حساب نہ بے

تئی اے کنپ انت زمانگ چہ ہوشؔ سارؔ شنگ
خماریں دیدگؔ ارسؔ اگس شراب نہ بے

منی بساط کسی دیدگاں نیایاں من!
منا نگاہے بچارے اوں بے ثواب نہ بے

ترا اے گلہؔ زمزیلاں چوں کناں بندیک
دلؔ قرار نہ بے یا شپانی واب نہ بے

تئی رژنؔ ساہگؔ ہرچی چراگؔ پئم انت
تو انچو ایوکؔ تہنائیؔ حساب نہ بے

چراگے گون انت دراتنگ بچار تہاریء
 شپء اے رنگ نہ ات چیزے روج ساریء
 ترا گلگ کہ تو چمانی واب بائینگ
 منارا گیگ کنگ زردء بے قراریء
 او سہبء نودتی ارس پرچا ہشک نہ بنت
 کہ باج اچ من نہ برنگ تو دردواریء
 بگند چوں جہل تئی نوبتء تالہ کپنگ
 چراگاں سنج کنگ روجء شرگداریء
 چشیں زبان ادا ہچ کسء نسیب نہ انت
 کہ بے میار بہ لیکھیت تئی میاریء
 نزانت چو کہ شپء دیٹنگ انت مہر مسکیں
 ء سہب ٹہل انت پہ پلانی راز داریء
 منیر اے واہگاں پلّیں کئی میار کناں
 دلاں توار نہ کنت کسے بے تواریء

بس یک گبارے ات

گشے سروں سباء کش اتگ
 پہ یک دم، شپء دریکے ء شمء
 منارا انجوماہء چار اتگ
 شپء سپر کساس نیم انگہ مننگ ات
 ء پرنہ ات گمانی آس نیم انگہ مننگ ات
 من چار اتگ،
 زما نگء راجا درے سرء نہ ات
 نگاہء آپ دامنین کشارء
 تاں دل ء زمین ء کوہ سراں
 بس یک گبارے ات

من مارا تگ،

ز ہیر عبت پہ آگہی عبت ع

کہ وپت، پہک و اب کپت

من گوش داشت

زبان ع ہلک و اب ع مرک ع

سیمسرانی پاہوی ع زینت انت

من پول اتگ،

منی رگاں چہ خون ع گا ماں تڑندتر

شلیت ترائنگ (حیال ع شہر آگہ انت)

حیال ع شہر آگہ انت

تہ روج بیت

اے مڑتگیں بہار ع تو ماں

برماں باگے ع بہ کش

کہ روج ع زند بزانزیں اسم ع ساہگ ع

نگاہ ع کلّیں رنگ دزپش دامن انت

گمان ع ہر نہال سبز ع منور انت

بتیں ز ہیر ہم ردوم گپت

زبان ہم دوتا ک جنت

ز ہیر کہ ردوم گپت

زبان کہ دوتا ک جنت

تہ زندمان ع بابت ع

گوں ماہ ع گپت ع تران بیت

انچیں یک و دارے ات

ز مانگ ع راجا درے سر ع نہ ات

نگاہ ع آ پداریں دامن ع

تاں دل ع زمین ع کوہ سراں

بس یک گبارے ات

اے زمانگ تئی زہیرِ واب جاہِ آگہ انت
دل مساپر عاقبت، امروزِ راہِ آگہ انت

کمئیں مہتل بومن چٹماں بندکناں حالے گراں
کئے ماں زردِ واب کپتگ کئے نگاہِ آگہ انت

کدہ اوں تلکاریں لُٹانی ہزار رندِ پُرسنت
داں منی ہوشامِ تڑپے دہرِ چاہِ آگہ انت

واہیں زندِ کترہانِ جتئی گوناپ دنت
اندرِ زردِ حیا لے چو گناہِ آگہ انت

بلکیں روچے جوڑ بیت داں منزلِ ماسر بہ بنیں
واہگانی اے چراگیں گم کہ راہِ آگہ انت

دوشی شوہازِ دلِ درکپتگاں گنداں مُنیر
چو تہاری سچانت چو کہ ماہِ آگہ انت

مہر چو مہ بیت ارزاں دردِ چو بہا مہ کپیت
سُگلکیں شپِ ار سے سُبھِ دامنِ مہ کپیت

زندانِ کچولِ فکرِ نگرہے دور دے
اے پکیریں امروزِ حاکاں ہچ سدا مہ کپیت

شنگ مسکین ملگوراں زاناں سہا دنت کہ دے
مے گمانی نیمتوسیں روج ساہگِ مہ کپیت

چلگیں ودارانِ زندِ داد داتگ کہ
مہلبیں گمِ پٹے سنگے سہا مہ کپیت

من وتی دوئیں دیدگ کرتگاں دلِ باہوٹ
اے چراگ گوناپیں دزوکِ کس مُجِ مہ کپیت

داں کدی کنت وپا دز چکےء باہوٹء نسیب
 ”زندء شہکورء عطا دز چکےء باہوٹ نسیب“

تو کہ آگا ہیں چراگاں پہ سباءِ مستاک
 روجء وپتگ نہ شپء دز چکےء باہوٹ نسیب

ہارء ہیروپاں وتی تالء لمبء بستگ
 آج ترا رند پدا دز چکےء باہوٹ نسیب

چو گشتے ماہء نشاندار نگاہء تئی کتگ
 ماں چراگانی سزپء دز چکےء باہوٹ نسیب

کہریں چولاں گمء ایرموش کنت کوہ بُریں
 چوں بہ رگھینیت وتا دز چکےء باہوٹ نسیب

آج ترا رند چہ مئے دیدگاں اندیم مہ بیت
 دہرء نیلو میں زرعء دز چکےء باہوٹ نسیب

روح در کثیت کپیت ساہگے چٹمانی سرء
 چوں بہ سبزیت ادا دز چکےء باہوٹ نسیب

پہ تئی دیدگانی ندارہ یے گمء دراہیں دریاہاں گواز کنت تو و سرپدے
دلوں کافریں منی سہتے پتو چنت رندا نماز کنت تو و سرپدے

منی واہگانی گلاب پل تئی گم کہ زندء مئے گرمی انت، اے منی دل انت
وتی کندگاں تئی ہمسپر وتی ارساں اچ ترا راز کنت تو و سرپدے

من و سرپداں گلیں گیدیء کہ ہزاری دامنء نکش تو، بدیں داگ ما
پما پہری انت زمانگے ادا ہر کسے پتو ناز کنت تو و سرپدے

چو چراگ واہگے گشتگے ہمک راہء کشک شمشگے، اے دلء بگند
تئی ترانگء مجاں سرگریت وتا گار کنت ء شہاز کنت تو و سرپدے

تو و سرپدے نہ بیت ایوکء، اے منیر انت تہنا سپر نہ کنت، دلء میتگء
گوں وت ناچ داریت زمانگء گمء ہر سروزء اے ساز کنت تو و سرپدے

الوت

منی سچ ء تو ان کہ واب بیت
منی اندرانی اپتکیاں
یک چراگے است، گوں الوتاں
مناز میرینیت ء سونج دنت

تئی ہلکہ اے چنال پُلائی عاقبت
چہ و شبوانی زبان آس نہ رکت اتگ

تئی گالوار ہتھاری

کہ شہیدیں حاجتے منگ ات
تو نہ دیگ ات تو نہ ونگ ات
پہ وتی گورے سنگے شوہازگ انت
وتی اندرے و تاچیر دے

تئی کاپرے ہماجمک و دوگیں شپ منی
گوں تناباں گلہ و تچ اتگ
”شمسے تن شیر کنیں گوازی
منی مشک اچ من جتا کتگ
پل ات زندماں منی ساہگ“

ہے گوات کہ درے ساز جت
وتی آس لڈتیں دامن

یک گلو ہے انجیں اوں گرنج دنت
کہ کپیت تہ بیرے پہ ملپداں
کہ بجیت تہ پلے پہ مہراں

منی سچ و توان کہ و اب بیت
یک چراگے است، گوں الوتاں
پمن گران کنت دز ہیں گشتناں
منی شیرے بارے سبک کنت
اے تو امیں نوبت و مدیاں
منی ایوکی و دہک کنت

زمینیں دلائی واہند

(سُگلئیں اوستِ پُر اُنت تُنگلیں چٹمانی نسیب
تئی ودار اُنت کہ منی دیدگاں ڈگت نیلیت
شپ منا پُرسیت تئی واب کجاں ہندِ سُر پنت
روح روزگارے چاگردِ ترا شوہازیت
زندِ ہر رنگ تئی دامنِ دوچانی میار
کرن جُزیت اگس واہگِ پد کشکِ کپیت
اے زماںگ پُمن داریت کہ کوہِ لیٹیت
تئی احوال نیانت، بلئے آہگ لوٹاں
زمیریں آپسِ اُمیتِ مدام اوست کتگ
داں کدی نشت کنت زمینیں دلائی واہند)

(روح چہ سوچنِ تُمکانی تھا بیت سہرا
شپ چہ مید بندیں کٹوراں وتی کشیت سرِ
سستگ اُنت گیرِ بُراقِ بانژل
تیر چٹمانی اوں دلموش کنت
تو کہ نال ے، تو وتی زمینیں دلِ واہندِ
مارا اے نوبتِ ہر رنگ چو داگِ پولیت
ہئی ایں عاقبتِ دست داں کجا رست کنت
کئے ادا کنت مئے ارواہِ رضاءِ پُرسیت
زردِ ویرانیں لداں یا ماں گمانِ گیاباں
لولی یے است پہ بانداتِ منی الوت کنت
مئے نسیب اُنت، تئی دلِ حون یا اہدِ دود اُنت)

گوانزگیں دل

گوانزگیں دل کہ کمیں شیک بوارت
 پل نازینک عہیالانی تہا چکند انت
 آزماں دیدگانی جوہان انت
 شپ چراگانی ہستی نام انت
 آگہی کشنگ،
 واب رون کنگ
 روج و شپ

دست عہ پشت عہ دیم عہ وڑ انت
 گوانزگیں دل کہ کمیں شیک بوارت

پل، نازینک، چراگ
 آزماں، آگاہی عہ واب
 دست بندوک انت دز ہیں
 زندمان عہ چاگرد عہ
 رژن چی یے عہ چے تہاری انت
 شر ہمک دز وشم عہ میاری انت
 ساہک عہ چند روج عہ دز رود انت
 شپ چراگانی سٹگیں میت
 گوانزگیں دل کہ کمیں شیک بوارت
 اسی تڑپے کہ منی
 دیدگ عہ دزناں شودیت
 من شمنے عاقبت عہ ہنگلیں بت عہ گنداں
 دیم عہ آدیم عہ کناں

چوں گوست تئی اے گرائیں سفر تو باریں مساپر چے دیستگ
 ما دیستگ ادا دیوال نہ در تو باریں مساپر چے دیستگ
 اوتاگ سدان انت اوستانی تو حال نہ گپتگ دوستانی
 کاگد نہ گلوہ قاصد نہ پر تو باریں مساپر چے دیستگ
 ماحق زہمیں راہ دیستگ ما دزوک و روکیں ماہ دیستگ
 ماشیر کتگ ہر راستیں ہبر تو باریں مساپر چے دیستگ
 مامت کتگ اے کل امروز بے چنگ و رباب بے ساز و سرور
 چے پتگ باریں تئی آسر تو باریں مساپر چے دیستگ
 ما پلاں توانے بخشا تگ بیگوہاں نشانے بخشا تگ
 ما آپ کتگ ہر کوہیں جگر تو باریں مساپر چے دیستگ
 اے دل گوں زہیراں قبر کتگ چئی کہ نبوتگ صبر کتگ
 نیادی و شتگ مئے فکر و ہنر تو باریں مساپر چے دیستگ
 بے رسم و رواج و دود شتیں ہر پیم زمین ات رود شتیں
 میڑینت مدام ما سنگ و سر تو باریں مساپر چے دیستگ

اے دل و تئن کہ منی دیدگ و دیمہ تڑپے
 روج استالے بہانیت بہ بیت دریا تڑپے
 تئی گم و پار و منی زرد کہ گار انت و چمیت
 انچو کہ کوہے و پشت و بہ بیت سہرا تڑپے
 اے گجاں اہدانت ادا اینچو کئے زند رسیت
 دیدگ و ہلک و دریت سر بہ بیت گٹ و تڑپے
 تئی امانت تئی گم و آس ہما پیم بلیت
 نوداں شنزات اول نہ رستگ مئے شپ و رات تڑپے

زردِ داگاں داں کدی شواں بلے دیم بدے
پہ منی دامنِ پولنگِ شوہارِ تڑپے

ہستیِ زر کہ وتی چہرِ شبنمِ تڑپے
چوں بتوسیتِ گمِ جگہیں آسِ تڑپے

پہ تئی وش آتکِ شموثیتِ ہمکِ بالادِ وتا
دیدگاں پلّ سز پنتِ شہمِ کنتِ دستِ تڑپے

روحِ پہ زرابِ درینیں تہ نہ مانیتِ نشان
تپگیں سنگِ سرِ ایرِ انتِ اے دنیا تڑپے

کرنِ گوستِ انتِ منی ہوشامِ چوکوہِ بُرزِ انتِ
کم نہ بوتِ شادہِ شونزِ بستگیں آپِ تڑپے

اے منی واہگِ سدِ سالِ وپاءِ مُڑِ انتِ
گوں وتا بُرتگِ تئی کینگِ ہارِ تڑپے

جُنز

اے گلزمینِ داں کسائے وپاءِ بندیِ انتِ
بلے اے جُنز کہ آسے وپاءِ بندیِ انتِ
سپرِ حیلے کہ ساچانِ بیتِ چو آچارِ
گشے کہ کاڑے بہ چندیتِ سرِ بکنتِ شارِ
منی ودارِ زرِ سینگِ سبزیں شہرے
دلِ راچولِ کشتِ گوانزگِ نازیثِ
اے وابِ اہدِ منی زندِ روشنیں بہرے
اے لبزِ سحرِ مناگوں چو ھیلِ تریاکِ
کہ وہدِ لٹھاں پہ رنگے چو رنگِ مزواکِ

تئی خیالِ وڑا روجِ نگرہیں بڑانزنت
 کثت لئیب درِ اندریں شہاں گلِ
 کپنت انچو پہ سچکانیں نگرِ لبہاں
 دلوں گشیت و تا چیرِ گچ راہِ تئی
 بلئے اے مرگ کہ بالِ انت منابرنت گوں و ت
 دلِ زمینِ سرِ بس پد انت کہ جُزانت
 خیالِ آزمانِ بانزل انت کہ ساچانت
 پہ راہِ توشگِ چاراں منارا چے گوننت؟
 ودارِ شہر، منی و اب و سحر لہزانی
 مناگوں ہمسپر انت گوانزگِ منی نازینک
 خیالِ کشک انت و ارواہِ پُرتشگیں آدینک
 ہزار سالِ سپر بیت کہ یک دمانے
 بلئے پہ حاترا داشتگ من مہروانے

خیالِ شہرِ دروازگ

زہیرِ سُرمگیں شپِ ارسلو ارانِ انت
 وپاہانی ہمک رہسرتئی اہدانی بندیِ انت
 بکندگم حاجتیں دردِ پداگردن سگارِ انت
 ودارِ بندیں مُشتِ تالہِ دامنِ منی داشتگ
 ہما باندات کہ پیداکِ انت
 گشے ہر رہسرتئی جلیت گشے ہر گام دارانِ انت
 کدی تچ بیت خیالِ شہرِ دروازگ
 زہیرِ سُرمگیں شپِ ارسلو ارانِ انت
 خیالِ شہرِ دروازگ اکس تچ بیت
 سمینِ پداے ارواہِ سرِ انچو بیت تالاں
 گشے چو مرگ یک یکِ بہ بنت آگاہ
 گلیں رُژنے سبائِ منی ایں گاماں گوں جُزناں بیت
 شپانی رازدارانِ دوئیں دیدگِ نسیبِ بہ بنت
 گُشتِ انچو

چرے شپِ نوبتیں ہلکے جتاواں است دنیا یے
 کہ اودا ہم ہمک رنگِ عزا نے است
 غمِ ہلےز عجزِ تنارنگے
 غمِ زرد و دردِ عکسِ موجری گوں دیدگاں
 اودا اولِ برجہ انت
 کہ اودا ہم شپِ عذابانی کچول
 در ہیں مدی ببادا تک
 گشتنت کہ روج اودا ہم
 پہ سارتیں ساہگِ شوہازگِ عتاں دیگرے تپسیت
 کہ اودا ہم و پاپانی چہ اوتاگاں
 ہزار محکم تروں سازانت تیلِ عتاں زندان
 شپِ انت انگت بہ جل گوں من
 خیالِ شہرِ دروازگِ اگس چچ بیت
 گڈا ہرچی کہ من گنداں
 ترا ہم پیش دارا نیں

جدایاں اچ وتا اوشتاگاں من
 وتی جندے درا اوشتاگاں من
 زماںگ گوں مراداں دورِ نشتنگ
 مناں چو کہ بُتِ اوشتاگاں من
 پمَن باریں کدی نودے بہ شنزیت
 کہ روجِ ساہگِ اوشتاگاں من
 تنی گم پہ نزوریں دل پناہے
 پرشیت اوستِ عصا اوشتاگاں من
 ودارِ ملپداں پلن دیدگانی
 دل انت دستِ دلِ اوشتاگاں من
 مُمیر اے تیزگامیں وہد جُنزیت
 بلے چاریت پدا اوشتاگاں من

پُلانی مکتبہء کہ پتو درد وانی انت
 زردانی نادرہی تئی مہروانی انت
 اوستانی دامنء چہ ابید ہج نداشت ما
 اے دست و تنگی انت کہ دل و شاہگانی انت
 گنگلیں شپ و زبان و گلک باریں چے گُشیت
 ہورکیں دعاء دست و دار و نشانی انت
 بے تو، تئی زہیر و چنالے و ساہگ و
 نیموس انت انگت ساہ ندنت زندمانی انت
 او اہد و نگرہ دانکیں کپوت مارا شر مہ گش
 مے ستک و راہشون تئی بدگمانی انت
 پُلاں چراگ دست و دل و انت بیائے تو
 رگوں دل و زمین و منی آزمانی انت
 ہپت آزمان گوازنت تئی دیدگانی تیر
 کردار و ٹپ داگ بلے تالہانی انت

جام دُرک و نام و

اوست و سنگاں اوں دید بکشائے
 ”اچ لطیفانی پلو و کائے“

من وتی باتن و گور و رہناں
 تو گوں اندیکی و چوں سہرائے

ہستی و گم تئی دامن و اوتاگ
 چم و ہوشام رنگ و دریائے

اے چراگانی سجدہ گاہ گج انت
 تو کجاں نیمگ و توارائے

من چو ار سے زمانگ و چٹماں
تو چو پلے جہان و دستائے

مرچگیں توم باندا ساہگ بنت
تو اگس راستی و مہیمائے

ما داں دیر و پتو و دار کتگ
چو مہ بیتیں کہ زوت پادائے

درد و گندیم و تام چٹنگ تو
چہ بہشتیں گدان و درکائے

مئے و پاداریان و وارس نیست
دروشم و شہر و تو اوں تہنائے

مجلس و تی چراگاں گشت منا
تو دگے ساہگے و پُشنائے

دعاءِ اوتاگ

تو اب کپتے کہ پادانتگ
گبار درد و دل و دیار و
دریگ و سرکش و اہگانی
بچار ارسانی و آبتار و
دمانے پیسر چوں موسم و ستر
برف پوش ات کہ تونہ دیتگ
دے نہ گوستگ اے زندمانی

بہار موش اُت، کہ تو ندیستگ
 کہ تو ندیستگ تہ کس نہ گندیت
 دلے ماں دردانی ریکبارء
 شکون کنت تئن ء آپ دان ء
 عواہگ ء کبرے ء سرون ء
 بنالیت دانکہ زبان تر انت
 بگرت دانکہ زرانی کچول ء
 تر پے مان انت
 چراگ بالیت داں دیدگانی
 وپاء اوتاگ پشت کپتگ
 تو اب کپتے کہ اب کپتگ
 اے زندمانی ء ہرمتا ہے
 بلے تئی یلکس،
 دعاء اوتاگ پشت کپتگ

اے ہلک پہ کئے ترانیت اے اہدچے کسہ کنت
 تئی درد دل ء راہاں وشبویے نبشتہ کنت
 واپنگلیں پادینک ء زیر نہ بیت ہمراہ یے
 کئے پُشتگیں وابانی قولان وتی سرچہ کنت
 اے آس گیا بستگ گوں دامن ء باریگ ء
 اے ہار کہ پاد اتلگ کوہانی دلاں رہ کنت
 آزمان چو بُرنجانی جوہانے ء رپینیت
 یک مُرگے وتی بال ء بستار ء ندارہ کنت
 گوں دامن ء گوا تو کن انگار ء کہ مہر ء گم
 زہمانی زہاں سبزیت آس ء تھا گمرہ کنت

دانکہ زیبائیءِ گم زرینگ نہ بیت
دل مئے ہمراہ انت گوں مارینگ نہ بیت

چوں زبیب انت منی اہدءِ بانوریں دل
ماں شپءِ تاسءِ ہنی اوں مینگ نہ بیت

آگہیں مرگاں توشگ وتی بستگ انت
واہیں گیابانءِ آسءِ ٹہینگ نہ بیت

برزیں شاہاں چہ تاکانی زیر کپنت
گوات اوشنتیت چوکوہءِ سُرینگ نہ بیت

سازنچ انت مُنیر گوں مئے بیوانکیء
دل پہ انچائیں دردے ٹرہنگ نہ بیت

مناتئی مہرءِ کجا رسینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت
کیا اے آتراپ مہلینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت

تچیت شینکے، خیال جُزیت، نہ کبگ لڈ انت نہ درد ثرانیت
ءِ گواتءِ کوہانی دل سُرینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت

تئی پُرتگیں اہدءِ ٹکراں گوں نُوں زہگ شہرءِ کنت گوازی
دگہ جہانے گماں ٹہینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت

تلاریں دلبنداں واب کشنگ ءِ دیدگانی زہیر زرتنت جہان مٹات
اے عمرءِ تاسءِ من آس مینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت

مُنیر نوبت گوں رنگ ءِ تہراں گوں سُہب ءِ شماں ماگت درامد
ءِ وہدما ڈرچکےءِ اڈینگ نہ آزمان انت نہ گلزمین انت

ہارے کسے بوجان آسے ہوردگاں گچاں
سُرمیں گمے دشتاں تئی ایں دلے کچاں

ہون کہ منی اہدے نلشے کوہاں سینگاریت
من وتاداں چخت روچے ماں کتابے پیچاں

ہرچی تو کہ بکشائے، ہرچی مئے پتینکاں بیت
زہرے جوہرے تنگاں ارے معنائے رتچاں

بلے کہ مئے سہبانی کوش جنت زہیردکاں
چہ تئی مہرے تاباں مہلباں نہ پرتچاں

ہورکیں کدہانی بیا قسمتے درے چچ کن
اچ تئی دیدگے راہے ماہکانے ایر رتچاں

ارس بچکندگانی ہمراہ انت
گم تئی وشانی ہمراہ انت
پہ تئی شوہازے روچے روت گشے
ساہگے ساہگانی ہمراہ انت
زندگی یک نہ گشتگیں شیرے
دستے تئی سنگہانی ہمراہ انت

روچے گمے سازے گوں مناسازیت
شپ تئی الوتانی ہمراہ انت

ڈروشمے لہرہاں گوں ہمسواد انت
دل منی دیدگانی ہمراہ انت

دردیک بے وپاے ات بستگ
مہر بس کسہانی ہمراہ انت

نوں چراگانی گلے کئے کنت
روچے وت ساہگانی ہمراہ انت

چدانوں کشک بہر بنت

چدانوں کشک بہر بنت
 گوں گواتِ سار تیں الوتاں
 تاب نوکیں پر چنت زما نگِ
 تو امیں گٹ راہ بنت
 تئی ہلک سمبہیت پتو
 منی گیاب شہر بنت
 چدانوں کشک بہر بنت

95

نوں شیرِ غزیراں نسیب بیت لذتے
 غُکسہاں غمتِ گے دگرِ رسیت
 بچارِ شیعہ و داگ
 و ہدِ مہرِ غدا کنت
 بلے کمانِ ایرانتِ انکتہ
 پکندوں ہارِ مستِ غمگین
 وتی سوارِ یل نہ دنت پدی نہ بیت
 بیا کہ مستِ غم بھنگاں سمّو
 ز ہیرا یوکِ نہ بنت
 اے گلز مینِ دردِ ہم ہوارِ بنت
 غجامِ شیرِ مہلب
 گوں حونِ رنگِ دُچارِ بنت
 بہ جنز کہ اہدِ مٹ کنت چیدگاں
 غنوکیں کسہانیِ ڈرچکِ ساہگ
 اے زندگیِ مرگ سوتے نوک کنت

پر بند

ہامین ارمان مہپری
زِ رچم ہوشامِ عتلب
چیتانیں زندِ لنگِ ع
مُندرِ یکِ عِ ثکِ انتِ شہمِ کنت
چو کہ گروکِ ع کوہرِ ع
ویرانگیں اے نوبتِ ع بے اوستیں دمکاں

96

گار بیت
من و پمائی نشتگاں
اے جاگہء،
اے چار کشکے یاتیبی دامنے
کوہی گرے یاتئی ایں ریکپادی ارسین
دید گے
دان اے دمانِ پُہ نیاں
تو بلے بل اے گرِ عریساں
مہ جیڑ مئے تالہء
تو وتی شیراں گشاں بُو
عُ اگس مُوہ بوت،
من معنائے کناں